

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Meg'elenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... .. 960 Lej
Fél évre ... .. 480 Lej
Negyed évre ... .. 240 Lej
Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Az adó-morál.

A természetben minden növekszik. Nő a fű, a virág és magasra nőnek a fák is. Van azonban egy közmondás, amely megállapítja a természet óvatos gondosságát és a szélsőségektől való irtóztatását: „A fák sem nőnek az égig”. Az őszi, hűvös szelek elhervasztják a fűvet, a virágokat, letarolják a faleveleket és aztán minden előlről következik a következő tavasszal.

Csak az adó kertészei nem akarják elismerni a természetnek ezt a szigorú törvényét. Az adókövető bizottságok abban a meggyőződésben élnek, hogy a múlt évi adóhoz a következő évben hozzá kell csapni egy jókora darabot és hogy az adó az a fa, amelynél nincs megállás, nincs hervadás, csak növekvés, növekvés, fel az égig. Tudjuk jól, hogy az államnak súlyos és talán fokozódó terhei vannak, de éppen azért vannak az államháztartásnak gondolkodó ispánjai, hogy okos gazdálkodást folytassanak, amely nem merülhet ki abban, hogy évről-évre több és több adót vessenek ki ugyanarra a szerencsétlen áldozatra, aki végül is összeroskad és elpusztul. Az államháztartás gazdáinak más lenne a feladatuk. Argus szemekkel kellene őrködniük, hogy azok a keservesen kiizzadt ezrek, százezrek és milliók, amelyek a polgárság részéről az államháztartás javára befolyanak, ne kerüljenek mellécsatornáikba. Könnyörtelen energiával arra kellene vigyázniuk, hogy ami a drága vasutakon, a horribilisen felemelt vámilletékek révén, a különböző adók és egyéb szolgáltatások folytán a lakosság zsebéből előkerül, az aztán mind be is folyjon az állam kasszájába.

Az okos gazdálkodás továbbá nemcsak a jövedelmek szaporítását involválja, hanem a kiadások racionális csökkentését is. Mennyi felesleges hivatalocská van ebben az országban, amelynek az állam semmiféle hasznát nem látja és a gyakorlatban csak arra való, hogy zaklassák a polgárság tekintélyes részét. Ezeknek a fölös vadhajtásoknak a lenyesegetése sok megtakarítást jelentene és könnyíteni lehetne vele az államháztartás terhein, ahelyett, hogy a szegény adózó polgárt a végtelenségig megnyomorítaná az adóprés.

De térjünk csak vissza az adókövetések-re. Románia adózási kulcsa szándékosan magasan van megállapítva, azzal a meggondolással, hogy az adózó polgár nem igen szereti bevallani a teljes jövedelmét. Az adózási kulcs tehát olyan magas számmal kezdődik, hogy abban már implicite benne van az elhagytott jövedelemrész is. Jól tudja a pénzügyi kormányzat, hogy adózási tisztesség, adózási becsület nincs. Mert adózási korrektséget valóban csak ott lehetne követelni, ahol a jövedelmi adó egy-két százalékos lenne, nem pedig, mint nálunk, 9—18 percentes. És ilyen körülmények között előlép a kitünően működő adókövető bizottság és Edisont lepipáló találékonysággal kisüti, hogy az adózó nyilván nem vallotta be egész jövedelmét, ő azonban tudja az eszén és a szerencsétlen adóalanyt olyan összeg után adóztatja meg, amely a tényleges jövedelmének kétszerese, sőt háromszorosa.

Az adókövető bizottságokban a polgárság részéről is vannak jelen kiküldöttek. Ezeknek feladata voltaképpen a polgárság érdekeinek megvédése lenne a kincstár képviselőjével szemben. Amennyiben ezek az urak gyen-

gék, vagy nem képesek feladatuk teljesítésére, az volna a helyes, ha lemondanának, mert ennek legalább demonstratív jellege lenne és valószínűleg nem maradna hatás nélkül. De

Franciaországban melegen ünneplik Mitilineut.

Igen nagy fontosságot tulajdonítanak a külügyminiszter párisi látogatásának.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) A párisi sajtó meleg hangon köszönti Mitilineu külügyminiszter látogatását, amely különösen az orosz kérdés szempontjából fontos, mert az erre vonatkozó londoni tárgyalások eredményei rendkívül érdeklik Romániát is. A Journal ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy Románia igen nagy szerepet játszik a balkáni politika-

az adókövető bizottságban magának a kincstár képviselőjének is éreznie, látnia kellene, hogy semmi sem nőhet az égig, Még az adó se!

kában, mert szövetségese ugy Olaszországnak, mint Jugoszláviának, ezért a legalkalmasabb közvetítő. Briand tegnap este bankettet adott Mitilineu tiszteletére, a kormány összes tagjainak részvételével.

Mitilineu külügyminiszter ma Briandnál ebédelt, majd hosszabb megbeszélést folytatott Poincaréval.

A kormány a vatikáni követel iratja alá a konkordátumot

Ezernyi kombináció és találgatás a konkordátum körül. — Titkok Goldis római útjában. — A kultuszminiszter Aradon nem tesz politikai jellegű kijelentéseket!

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i szerkesztőségétől.) A konkordátum körül még mindig a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. Goldis, mióta hazatért Rómából, még nem volt hajlandó nyilatkozni a nyilvánosság számára és így érthető, hogy a legfantasztikusabb kombinációkkal van tele a főváros Goldis római útjával kapcsolatban. Vannak, akik arra esküsznek, hogy Goldis már aláírta a konkordátumot, azonban még nem tartják érettnék az időt ennek publikálására, mások meg azt állítják, hogy Goldisnak sikerült a konkordátum aláírásának időpontját a ködös jövőig kitolni. Bizonyos az, hogy a különböző kombinációknak, egyedül Goldis vethetne véget azzal, hogy informálja római útjáról a nyilvánosságot. Kezdetben úgy látszik Goldisnak tényleg az volt a szándéka, hogy római útjáról nyilatkozatot ad a sajtónak és a miniszter kabinetfőnöke értesítette is a sajtó képviselőit, hogy szerdán reggel tíz órakor a kultuszminisztérium épületében Goldis miniszter sajtóexpoztét tart. Azonban a sajtó informálása elmaradt. A pontos időben érkező újságíróknak a kabinetfőnök kijelentette, hogy a miniszter úgy határozott, hogy a tervezett informálás bizonytalan időre elmarad. Miért változtatta meg Goldis miniszter eredeti tervét — természetesen senki sem tudja.

A kultuszminisztérium illetékes főtisztviselői, kik különben sem szeretnek a nyilvánosság számára nyilatkozni, most még jobban begombolkoztak és a kíváncsi újságírókkal legfeljebb ugynevezett privát beszélgetéseket voltak hajlandók folytatni, amikor az újságíróknak becsületszavával kell köteleznie magát arra, hogy az illető nyilatkozó nevét semmi körülmények között sem hajlandó elárulni. Bucuresti-i munkatársunknak is csupán ilyen „privát beszélgetést” volt alkalma folytatni, mely a következő volt:

— Mindenki, aki a konkordátum körül folyó tojástáncot figyelemmel kíséri, emlékezhetik azokra a római jelentésekre, melyek Goldis tárgyalásairól szólnak. Goldis megérkezése után kihallgatásra jelentkezett a pápánál és a pápa Goldis minisztert nem fogadta. Négy nappal később Goldis újra jelentkezett kihallgatásra — és ekkor a Szentatya már fogadta a kultuszminisztert. Mi történt e négy nap alatt? E négy nap külső történéseit ismerjük a római táviratokból, tudjuk, hogy Goldis tárgyalásokat folytatott Gasparri bíborossal a Vatikán államtitkárával és e tárgyalásokon részt vett Penescu követ is, a vatikáni román

megbízott és Cisar címzetes érsek, aki „véletlenül” Rómában tartózkodott. A tárgyalás lefolyásáról természetesen nem tudunk semmit, de tény az, hogy a pápa, aki a tárgyalások előtt még nem volt hajlandó fogadni Goldist, négy nap után megváltoztatta nézetét és maga elé engedte az ortodox vezért. Nevezük ezt a konkordátum első számú rejtélyének.

— Az elmúlt hét szombatjának reggelén érkezett meg Goldis Bucurestibe és a minisztériumokban bevett szokás szerint, a kabinet főnöke — valószínűleg a miniszterrel való megállapodás után — szerda reggelre magához kérte az újságírókat. Szerdán azonban kijelentették az újságíróknak, hogy a sajtókonferencia elmarad. Mi történt e négy nap alatt? Miért kellett e sajtókonferenciát elhalasztani? Nevezük ezt a konkordátum második számú rejtélyének... Egyelőre senki sem tud semmi bizonyosat és tekintettel arra, hogy bizonyos tárgyalások még most is folynak, így, ha valaki tud is ez ügyről valamit, lehet, hogy másnapra, mégis rosszul van informálva. Az én személyes véleményem a konkordátum ügyéről a következő: Goldis megtett mindent, hogy a lehetőség szerint kedvező eredményt érjen el, a Vatikán azonban az összes kívánságait nem volt hajlandó teljesíteni. Az ortodox papok bucaresti-i gyűlése után, mikor a konkordátum ellen tiltakoztak, Goldis javára billent a tárgyalások mérlege, azonban Majláth jubileumi ünnepségei sokat rontottak Goldis sáncain. Amikor Goldis látta, hogy nem érte el azt, amit remélt, akkor gyorsan pakoit és hazajött, dacára annak, hogy teljes felhatalmazása volt arra, hogy a konkordátumot aláírja. Haza jött és most idehaza folytat tárgyalásokat. Minden valószínűség szerint néhány napon belül távirati értesítés fog menni a vatikáni követhet Penescuhoz, hogy a konkordátumot írja alá. És könnyen lehetséges, hogy a nyilvánosság csak akkor fog tudomást szerezni a konkordátum aláírásáról, mikor a kormány az aláírt konkordátumot a parlamentbe be fogja terjeszteni ratifikálás végett.

Mindezekre a kérdésekre és bonyodalmakra magától Goldis László minisztertől szeretünk volna feleletet és felvilágosítást kapni. Munkatársunk ezért fekereste ma délután az Aradra érkezett kultuszminisztert, aki azonban kivonta magát a válaszadás alól és kijelentette, hogy semmiféle politikai kérdésről nem óhajt most nyilatkozni. Aradra római útjának fáradságmait jött kipihenni és e rövid idő alatt valóban pihenni is akar.

Középiskolai tanár ujságot árul Aradon.

Megható élet-tragédia. — A tanár-rikkancs előadást akar tartani az országok konszolidálásáról.

(Arad, május 21.) Simon Sándor volt szegedi tanító, később tanár a polgári fiiskolában, a matematikai szakon, jelenleg rikkancs Aradon, azonkívül közgazdász, pedagógus, szociológus és író, előadást szeretne tartani a Kulturpalotában, vagy más helyiségben a nyílvanosság előtt, de nincsen pénze, hogy a termet kifizesse és hogy jobb ruhában, jobb cipőben jelenhessen meg az előadói pódiumon. Ezzel már el is mondtuk nagyjából Simon Sándor élettörténetét, azonban nem árt ezt a kicsit egzaltált, kicsit okos és nagyon szerencsétlen embert közelebbről megismerni.

Simon Sándor negyvenöt év körüli ember, háta hajlott, furcsa hosszukás formájú feje van és rendszerint borotvátlan arcából vörös szakáll ütközik ki. Délelőttöként sietősén lohol végig az úccákon, hóna alatt az ujságokkal, de nem kiabálja az ujságok címét, mert azt már tulságosan rangján alulnak tartja. Amikor látom a főtéren végigsietni, mindig az a különös gondolat ötlök agyamba, hogy ez az ember önmagát üdözi. Valahogy groteszk módon hajlik előre és gyors táncoló léptekben mozgó lábai, mintha felső testét akarnák utólni. Simon Sándor szeretné utólni önmagában, a képzeletében megtestesített vágyát; a hírneves tudóst, aki lélektani és szociológiai kutatásai alapján olyan teóriát alkotott, amellyel megváltoztatja és boldoggá teszi a világot.

Aradi lakos, aradi születésű. Az impérium átvételekor otthagya szegedi állását és hazajött. Azt hitte, hogy itt sikerül elhelyezkednie valamelyik iskolában. De az ugynevezett gyámoltalan emberek csoportjához tartozik Simon Sándor, akinek nincsen ereje a túlekedéshez, öklei nem arra valók, hogy harcoljon velük. Ő inkább tűrni, félreállni tud és tud martir lenni. Az az ember ő, akin keresztül szoktak gázolni, aki minden harcban alul marad, akit letaposnak, de letről mosolyog megbocsátóan néz azokra, akik letporták, mert Simon Sándor nagyon szerencsétlen ember, de boldog optimizmusán keresztül vágyik, reménykedik és nem érzi a szerencsétlenségét.

Amikor elárusította ujságjait, hazamegy külvárosi kis pince-lakásába és folytatja nagy munkáját, amellyel az emberiséget fogja megváltoztatni. Ivekre terjed a teleirt lapok száma, amelyeket a közmunkaügyi miniszternek akar ajánlani és ha sikerül pénzt összegyűjtenie, felmegy Bucurestibe és személyesen magyarázza meg teóriáját. Szociológiai munkája az az foglalkozik, hogy miképpen lehet az ország gazdasági konszolidációját, a lakosság megterhelését nélkülözni. Az ő rendszere kimutatja, hogy a munka organizációjával negyven százalékos munkamegtakarítást idézhetünk elő és a megrövidített munkaidővel több munkást lehet foglalkoztatni. Ezáltal a munkaadók, az állam és a munkás jövedelmét olyan mértékben fokozni, hogy a legteljesebb megelégedés lehet urrá a világon. Elérhető még az ő rendszerével az állam jövedelmének szaporítása is olyan mértékben, hogy az állam hatalmas közcélokot szolgáló intézményeket létesíthet.

Elméletét természetesen teljes részletességgel fejti ki Simon Sándor a rikkancs-szociológus és szent áhitattal hiszi, hogy ha megismerik, elfogadják és ha elfogadják, megvalósítják az ő gazdasági rendszerét, és akkor nem lesz többé boldogtalan, szerencsétlen, szegény ember a világon. Simon Sándor apostol akar lenni, ha kell mártír is. — Ezeket mondja:

— Nem tudok annyi pénzt szerezni, hogy elméletemet előadhassam a nyilvánosság előtt. Pedig bizton hiszem, ha egyszer valamikor alkalom adódik erre, akkor minden intelligens ember be fogja látni, hogy az én rendszerem az egyetlen módja annak, hogy konszolidált állapotokat teremtsen, megszüntesse a munkanélküliséget átkát, fokozza a pénz vásárló erejét és idővel egészségesebb, nehezebb gondok nélküli emberek járják az élet útjait.

Az izgalomtól remeg a hangja, amikor beszél rendszeréről és reszket a keze, amikor papírra veti számadatokkal sulyosított bizonyításait. Új írásjeleket is talált fel, amelyet

szerinte ötven százalékkal kevesebb idő alatt lehet elsajátítani, mint a jelenlegi ábécét. A nyomdában az írásrendszere harminchárom

Reformálják a kereskedelmi vállalatokat.

Elkészült a kereskedelmi vállalatok reformjáról szóló tervezet.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kormány tudvalevőleg az 1887. évi okirálysági kereskedelmi törvényt Erdélyre és Bukovinára is ki akarja terjeszteni. A szükségessé vált módosításokra vonatkozó tervezet kidolgozásával a kormány Paul Demetrescut, a törvényhozó tanács második szekciójának referensét bízta meg, aki most készült el a munkálatokkal. A tervezet szerint a kereskedelmi vállalatok reformját az a tény tette szükségessé, hogy az ország több, igen fontos kereskedelmi centrumában a vállalatok nem mutatnak nemzeti jelleget. A tervezet általánosan meghonosítja a korlátozott felelősségű vállalatok intézményét, amelyet eddig csak a Bukovinában érvényben levő kereskedelmi törvény ismert el.

Hogyan lett Zilahy Irénből pesti primadonna?

Beszélgetés a legfrissebb pesti színésznővel, aki hazajött Aradra pihenni.

(Arad, május 21.) Zilahy Irén hazajött Aradra. Szembenülök vele. A szobájában meghitt barátságos hangulat. Kedves rendtelenség bohémiaja mosolyog mindenütt. Hatalmas kupacokban toaletthajnal, mellette kofferek s a kicsomagolás nyoma. Az aranyos, ezüstös estélyi ruhák békésen türik meg szomszédságukban a ráncos paraszt-szoknyát s a pelhelynyi cipellők a ránás eszimat. A nyitott ablakon át óvatosan kukkant be a rágyogó napugár és megállapodik a falakat díszítő képeken. Bizonyos elfogódottság hulláma remeg keresztül rajtam, amint Zilahy Irént, az aradi származású budapesti primadonnát, aki nemrég a pesti közönség előtt vastapsot kapott, most kisasajátítom magamnak, ő pedig minden pózmentes közvetlenséggel, valami utóélettel finom egyszerűséggel beszél nekem budapesti felléptéről, a pompásabbnál-pompásabb jelzőket kimerítő pesti sikereiről.

— Hogy egészen előről kezdjem az „ügyet“, hát alapjában véve, amikor felmentem Pestre, nem is gondoltam arra, hogy fölépek, sőt, hogy ilyen igazán meleg sikert arathatok, arról nem is mertem álmodni. Sebestyén Gézával a Lukács-fürdőben találkoztam. Eleinte nagyon féltem, különösen az ujságok kritikáitól, de aztán olyan szépen ment minden és most már bátor vagyok s meghótt az önbizalmam. De tud azon, hogy rólam van szó, tényleg nagy és meleg sikerem volt. Repriz egymásután 27-szer menjem és esténként 5-6 vastapsot kapni, bizony nem kicsinység. A kritikák nagyon-nagyon jók, szépek, dícsérek voltak...

... és ekkor életem tesz egy nagycsomó pesti kritikát, valamint gratuláló leveleket, így például dr. Adolf Wohlaunernek, a híres berlini karmesternek sorait, amely eredetiben így hangzik:

— Sehr geehrtes Gnädiges Fräulein! Am Ostermontag hatte ich das Vergnügen, Sie in „Az erdészlány“ zu hören. Ich möchte Ihnen in meiner Eigenschaft als Kapellmeister in Berlin mein grösstes Kompliment machen, da Sie sowohl gesanglich, darstellerisch und im Aeussern die Partie ganz ausgezeichnet wiedergeben. Sie würden mir durch Übersendung Ihres Photo mit Unterschrift an meine Berliner Adresse eine grosse Freude bereiten. Bestens dankend.

(Nagyságos Kisasszony! Husvét hétfőn abban az élvezetben volt részem, hogy meghallgattam az „Erdészlány“-t. Szeretném Önnek, mint berlini karmester a legnagyobb elismerésem kifejezni: Ön ugy énekel, mint színészilag tökéletes volt. Ha elküldi aláírással ellátott fényképét, úgy örömet szerezne nekem. Előre is hálásan köszöni.)

— A sikerem értékét bizonyítja, hogy az utolsó előadásokon Törzs Jenő, az „Orosz-

százalék munka és harminc százalék festék-megtakarítást jelent. Simon Sándor a rikkancs, a fantasztika-társadalomtudós bizik töretetlen bizalommal, hogy egyszer jön valaki és kiveszi hóna alól az ujságokat és felkíséri a pódiumra, hogy előadja rendszerét, amellyel a világot akarja — és ő ugy mondja, — fogja is megváltoztatni. (p. g.)

A tervezet a dividendák fizetésére vonatkozólag azt az újítást tartalmazza, hogy azok a vállalatok, amelyek alaptőkéjük egy részét elvesztették, mindaddig nem adhatnak osztalékot, amíg az elért nyereségből az alaptőkét ki nem egészítik. A vállalatok igazgatóságai tagjainak felelősségére vonatkozólag is igen fontos intézkedéseket ír elő a reformtervezet. A tervezet intézkedéseket tartalmaz arra vonatkozólag, hogy a vállalatok üzletmenetükről nemcsak a részvényeseknek, hanem bárkinek pontos felvilágosítással kötelesek rendelkezésre állani. Így a költségek megfizetése után a vállalatok az érdeklődőknek kötelesek kiszolgáltatni a legutóbbi mérleget, valamint az alapszabályok és az ezen eszközölt összes módosítások másolatát stb.

szág" bemutatója miatt már nem játszott, de a házak éppugy zsufoltak voltak. Jövő terveimet illetőleg: szeptemberre Pesthez köt a szerződés. Szomaházy István operettjében, amelynek címe „Mese a varrógepről“ a főszerepet játszom el, máris erősen készülök rája. Farkas Imre különben fölkerít, hogy lépjek majd fel az ő új operettjében, melynek „Gyurkovics fiúk“ a címe. Pesti tartózkodásom most azért szakítottam meg, mert ugy hallottam, hogy ovini szőlőben, amelyet csak nemrég vásároltam, a jég erős kárt okozott.

— Ejha! Cuvini szőlő! Mikor és mennyiért vette a művész?

Erre azonban nem volt hajlandó válaszolni Zilahy Irén. Jó üzletember, aki ennek kapcsán még azt sem árulja el, hogy milyen gázsit kap Pesten. Így folytatta a beszélgetést a művész:

— Most pihenni akarok, esetleg fellépek Erdélyben, Hogy el ne felejtsem, a pesti kollégák a legaranyosabbak s az ujságírók? Azok aztán igazán pompás fiúk. Minden előadásra jutott belőlük kettő-három, akik jöttek gratulálni az öltözömbe.

— Bucsuzóul mondok még egy kedves kis történetet — szólt. Tudvalevő, az Erdészlány ugy kezdődik, hogy Krisztina, az erdészlány tilosban kapja az előtte ismeretlen császár s ezért elveszi tőle az óráját. Később azonban a darab ugy hozza, hogy vissza kell adni a zálogba vett órát. Én a jelenetet mindig ugy csináltam, hogy a lánc kilóg a bluz fodrai közül. De az óra az egyik előadáson rakoncátlankodott és leszaladt a bluzba. Percekig nem tudtam visszacsalogatni. Végre is táncközbelt elszégyelte magát az óra és szépen kicsuszott a szoknyám fodrai körül. A nagy kasirozott színpadi óra ráesett Törzs lábára, aki aztán odasugta nekem: „Ütött az órád!“ „Miért?“ — kérdeztem érthető ijedtséggel. Törzs nagykomolyan felelte: „Igen, ütött az órád, engem ütött meg!“... — fejezte be hamisítatlan „Zilahy-mosolylyal“ az audienciát a legujabb budapesti primadonna, aki pihenni jött, de azért föl fog lépni Aradon, hogy az ő igazi közönsége előtt is tanúságot tegyen arról a nagynagy fellődésről, amely őt pesti primadonnává avatta. (s. p.)

— Felemelik a Dunatorkolat hajózási illetékét. Bucurestiből jelentik: Az Európai Dunabizottság azzal a tervvel foglalkozik, hogy felemeli a Duna-torkolat hajózási illetékét. Emiatt a kereskedelmi és gazdasági körökben nagy az aggodalom, mert az illetékek felemelése rendkívül ártana a román kivitelnek, különösen a gabonaexportnak. Illetékes körök a kormányhoz fordulnak az emelés megakadályozása végett.

Adakozás 1927-ben.

— Kép a hadiáróknak gyűjtő Arad fő- téri arculatáról.

(Arad, május 21.) Gyűjtés volt ma Arad főterén. Kora reggeltől késő estig perselyek csörögtek végig a bulváron és a csörrenés, a kis fémecek összekoccanása kicsalta a járókelők zsebéből a többi kicsiny testvérkéket, hogy aztán hálás köszönet hangozzék a kérő ajkáról a hadiárók nevében. Szinte bámulatos, hogy ilyenkor milyen érdeklődés, szájalom és szorgalom nyilvánul meg a háboru nincstelen árvái iránt, máskor oly csekély róluk a tudomásvétel, de most minden figyelem feléjük koncentrálódik, ami leginkább ott csúcsosodik ki, hogy ezek a gyűjtőgető, mosolygós és finoman hálálkodó urilányok és asszonyok hatalmas ügybuzgalommal dolgoznak a nemes cél érdekében.

Gyűjtőnap volt ma és én — balga halandó — a gyűjtőgetők számára teljesen szűzterületként (felső gomblyukamban nem pompáztam az adományozást nyugtázó jelvényke) a déli korzó színes forgatagában végigmerészkedtem a főtéren. Már a Str. Alexandrinál (Salaczucca) tartottam, amikor sorsom elkerülhetlenné vált. Bájos ismerősöm első számú mosolyával lejtett felém és pillanat műveként én is átstem a dolgom. Fönn virított már kabátomon a jelvény és szemem előtt táncolt a persely torka. Próbáltam szabadkozni, hogy én a menyébi Szent Péter előtt sem nyitom ki amugy is üres „pénzestárcámat“... de sok így, meg úgy, hogy így bizalom van ősi adakozó éremben, meg csak én menthetem meg a szegény hadiárókat“ mégis csak levett a lábamról és én is hozzájárultam irrd és mondd 2 lejjel a szent ügühöz. Bosszúból azonban nem tágitottam. Önagysága mellől, amíg interjut nem adott a gyűjtés forgalmának kiváló tudományáról és fortélyairól:

— Dolgunk rettenetesen nehéz — mondotta — tekintve, hogy ma már minden ember önmagát is segélyreszorultnak tartja. Különösen a férfiakkal kín zöld ágra vergődni. Mind-egyik megannyi trükkmester s már egy sportból is igyeksenek kibujni e társadalmi kötelezettség alól és bizony épp úgy bíccelnék itt is, mint talán a kávéházakban. Így például egyik legegyszerűbb és leggyakoribb trükk az udvarlás, azaz, amikor a fiu-ismerős adományai helyett szolgálatait ajánlja föl a lánynak — a bagatell 2—5 lej helyett. Vagyis segít a gyűjtésben, ám ezekből talán hasznunk is ered, mert a pasasunk kárörömmel cipeli hozzánk barátait.

— Szóval áruló az illető, aki önös érdekeiért gyanutlan barátait áldozza föl? — vágtam közbe. De ebből a fajtából hasznot húznak, tehát melyik a maguk részére használhatatlan elem? — kérdeztem.

Kitünő interju-alanyom habozás nélkül, pompás szakismeretet elárulván a következőkben válaszolt:

— Általánosságban kinyitják a tárcájukat: 1. a vidéki ur, aki tradicionális városi szokásnak tartja a gyűjtést és örül, ha gyakorolhat valamit is, ami összefüggésben van a városiassággal, 2. az ucca, vagy a járda szélén nyargalók, akik kérésünkre kerülni akarják a látszatot, mintha ők az adakozást el szeretnék volna bíccelni, 3. a város politikai vezéregyéniségei és a színészek, akik népszerűségük megőrzésének érdekében kénytelenek előbbrendíteni a nemes akciót, 4. a hölgyekkel sétáló urak, föltéve, ha a partner nem feleség, aki előtt nem kell szégyelni a mord elutasítást, 5. a monoklit és a charleston-madrágot viselő urak, mert mindkettő gavallérságra kötelez, 6. két jóbarát, akiket bizonyos gyengéd szálak fűznek a bájosan kérő bakfishez, ezek aztán feltűnően dobják be vagyonuk roncsait a perselybe és versenyeznek, hogy ki is adott többet az imádottnak. (Ez legkiválóbb, de egyben legritkább adományozó, meg is kopogtatta, hogy bár mindenki ilyen lenne.)

— Ezzel szemben nem adnak egy fityin-

Mlle LUCIENNE DELAHAYE
du Théâtre de l'Apollon

Mlle VEDA SERGINE
du Théâtre Antoine

Mlle GABRIELLE ROBINNE
de la Comédie Française

Mlle RAQUEL MELLER
du Palace

Mlle PARYSIS
du Théâtre Michel

Mlle CARLOTTA ZAMBELLI
de l'Opéra

Mlle SORIA
du Théâtre de l'Athénée

Mlle HUGUETTE DUFIOS
de la Comédie Française

Mlle THÉRÈSE DORNY
du Théâtre du Palais Royal

Mlle SPINELLY
du Théâtre de Paris

Mlle MARTHE REGNIER
du Théâtre du Gymnase

Mlle ELVIRE POPESCO
du Théâtre du Gymnase

Mlle NAPIERKOWSKA
de l'Opéra Comique

A művészet és szépség hódolnak a Cadum Szappannak

Páris legszebb és leghíresebb művésznői hálással ismerik el, hogy arcuk szépségét a Cadum szappan használatának köszönik. Ugy találják, hogy ez a szappan az arcbort puhítja, megszépíti és megőrzi annak természetes frissességét.

Minden nőnek tudnia kell, hogy a közönséges szappanok gyakran a bőr egészségére ártalmas alkalisok sokat tartalmaznak.

Hogyan ítéltük meg a szappan tisztaságát? Ugy, hogy nyelvünkkel megízleljük. Ha éget vagy csip, akkor sok alkalisok sőt tartalmaz és ennek következtében keményé és szárazza teszi a bőrt és fénytelené az arcszint.

A Cadum szappan szigorúan tudományos alapon készül, a legfinomabb anyagokból és ennél fogva tökéletesen semleges. Sőt mi több, a nedvesség felszívása nélkül is kétszer olyan kiadós a Cadum szappan, mint a közönséges szappanok.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerkereskedésekben.

Mlle MISTINGUETT

Mlle GABY MORLAY
du Théâtre Antoine

Mlle JANE MARNAC
du Théâtre des Variétés

get sem: 1. a hölgyekkel sétáló urak, ha a partner feleség minőségben van, mert a férfi a fentebb említett okból vígan elutasíthat minden kérést, 2. az álsüket, aki a világ legbambább arckifejezésével jelzi tragikus sorsát, de közben nem mulasztja el meghallani a száz méterről való utánakiabálást, hogy „álljon meg Grün, van egy nagyszerű üzletem!“, 3. az az ur, aki a megszólítási, sőt még a kérést föltevő két, vagy három nyelven nem tud, illetve nem akar, de azért nemsokára zamatos magyarsággal kéri a rikkancstól kedvenc lap-

ját, 4. a szenvedélyes újságolvasó, aki a kritikus pillanatban nem hall s nem lát a lap érdekes cikke miatt, 5. az ismert futó bajnok, aki tehetségét — ugyan kismértékben — csillogtatva, üzőbe veszi a kisvasutat, 6. a vicces ember, aki sajtát e célra kigondolt tréfáit mondja el: már volt szerencsém elővételi jogomat gyakorolni. Jelvénye ugyan nincsen s e kérdésre azt feleli, hogy hazavitte azt a gyermekeinek játékszerűl.

Ime így folyik a jótékony-gyűjtés Aradon... (s.)

Befejeződött a vizsgálat az aradi mértékhitelítő-főnök ügyében.

(Arad, május 21.) Az aradi kereskedőknek a mértékhitelítő hivatal főnökének tulkapásai ellen sokszor hangoztatott panaszai komoly visszhangra találtak illetékes helyen is. A helyzet és panaszok felülvizsgálására, illetve azok orvoslására Aradra jött Ionescu iparügyi minisztériumi vezérfelügyelő ma befejezte vizsgálatát és a délutáni gyorssal visszautazott a fővárosba.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara még kedden sürgőnyt menesztett a panaszok sürgős orvoslása érdekében Bucurestibe és e távirat következményeképp jött le Aradra szerdán Ionescu vezérfelügyelő. Csütörtökön, pénteken és ma délben zárt ankétot tartottak a fentemlített panaszok, illetve tulkapások ügyében a kamarában. Az ankéton

tárgyilagosan és pártatlanul foglalkoztak a sérelmezett cselekményekkel.

A vizsgálat menetével kapott információk szerint azt már most is meg lehet állapítani, hogy rendkívül súlyos esetek merültek fel a vizsgálat során, úgy, hogy az ankét eredménye — e megbízható forrásból nyert értesülésünk szerint — teljes elégtételt fog szolgáltatni a sokat molesztált aradi kereskedő társadalomnak. Az ankét eredményéről különben Ionescu vezérfelügyelő hétfőn számol be a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak, amely aztán sürgősen megteszi a további lépéseket a sérelmes ügy gyökeres orvoslása érdekében.

Járványos betegségek idején legnagyobb gond fordítandó a gyomor és belek rendszeres működésére. — Emésztési zavaroknál fél pohár **SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűviz** biztosan és gyorsan eltávolítja a szervezetben felhalmozódott káros baktériumokat, fertőtleníti a gyomrot és beleket és ezáltal jelentősen fokozza a szervezet ellenálló képességét. **Kapható kis- és nagy üvegekben Arad és vidékén, gyógyszerárakban és fűszerüzletekben.**

Fájós, beteg lábaknak **PODOL**

10418

lábapató és lábizzadás elleni erem valóságos áldás

Hatása bámulatos, kezelése egyszerű. Az egyetlen lábapató, mely mindenféle láb-bántalmat azonnal és tökéletesen megszüntet. Csodás hatását ezer köszönőlevél igazolja, mert nincs az a láb fája, legyen az izzáddással járó, vagy égető érzés, puffadtság, lábak dagadása, hogy az egy kúra betartása után meg ne szűnjön. Hatásának titka, egyúttal óriási előnye zsiros tartalma, melynél fogva hatása állandó, nem igényel mindennapos kezelést. Kenje be csak egyszer lábát Csanda-féle Podollal s lábizzadása azonnal megszűnt, lába visszanyeri rendes puhaságát, üde, friss lesz, járhat, dolgozhat, sportolhat vele, nem érzi, hogy oipó van a lábán, tyukszemképződésnek elejét veszi, megrövidíti a megfagyástól és a dagadástól. **Ne kísérletezen különféle szerekkel, a Podol minden láb-bántalmat biztosan megszüntet.** Egy doboz ára 85.— lej, utasítás mellékelve. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában. Kétféle Csanda Gyógyszerár Oradea. Postai szétküldés, 3 doboz rendelésnél bérmentve! — Utánzatoktól óvakodjunk!

Művészet.

* A színház műsora, Vasárnap délután 3 órakor: János vitéz, operett. (Mérsékelt helyárák.) Délután 6 órakor: Bree, a világhírű állatpszichológus, hipnotizőr és gondolatolvasó előadása. Este 8 és fél órakor: Nótás kapitány, operett. (Farkas Lili fellépte.) — Nyári színház: Szombat este 9 órakor: Falusi lakodalom, operett. (A vilnai zsidó operett-színház előadása.) Vasárnap este 9 órakor: Jankele, operett. (A vilnai zsidó operett-színház előadása.) Hétfő este 9 órakor: Tipke Faier, operett. (A vilnai zsidó operett-színház előadása.) Kedd: Biborruhas hölgy, operett. (Bemutató-előadás.) Szerda: Biborruhas hölgy, operett. Csütörtök: Biborruhas hölgy, operett. Péntek: Nem nőszülök, vigjáték. (Kálmán Sári bucsuja és Pally Mancsi jutalomjátéka. Premier-helyárák. Vasárnap: Te csak pipájl, Ladányi, vigjáték. (Bemutató-előadás. Kiss Mariska jubileuma.)

* Pintér Böske az Orlowban. Ma este második fellépésül Pintér Böske, a tegnapi sikerrel szerepelt művésznő, az Orlow női szerepét választotta és ebben éppugy hódított, mint az előző este. Behizelgő kedvessége, finoman könnyű szopránja, decens játéka, toalettjelel egyaránt megérdemelték a közönség lelkes tapsait. A többiek: Kertész Mancsi, László Andor, Kun Dezső, Győző Alfréd, Szendrey Misi tudásuk legjavával szolgálták a sikert. Urleteanu karmester ezuttal is hévvel és lendülettel vezette a zenekart, sok taps jutott neki is. (=)

* A vilnai operett-társulat bemutatkozása. Ma este tartotta első előadását a vilnai operett-társulat — nagy siker jegyében. Mai műsorukon Schorr: Falusi lakodalma szerepelt pompás előadásban és a szép közönség tapsai bőven honorálták a vilnaiak művészetét. A társulatnak női főerőssége Mali Picus és M. Nechama (szubrett és primadonna), mindketten kitünő hanggal rendelkeznek és ezt nagyszerű játékkal festik alá. Legalkalmas hangu, komoly játéku színész. Igen jó volt Jakobovics, valamint Lidin, de a többiek is hasznos játékkal mozdították elő a sikert, amely nem is maradt el. (=)

* Balla Frigyes legújabb festménye. Aradváros főterén, a Lengyel-féle butorgyár kirakatában, egy rózsá-csendélet látható, amelynek állandóan sok bámulója akad. A csendéletet Balla Frigyes aradi festőművész festette és gyönyörködve állunk ennek a már nem fiatal, de lángoló lelkű művészembernek a nagyszerű munkája előtt. Balla Frigyes ismerjük és az aradi művészetkedvelőknek számtalanszor volt alkalmuk gyönyörködni tehetségében. De szinte meglepetésszerűen hat ez a legújabb alkotása, különösen azért, mert azt hittük, hogy Balla Frigyes elérte fejlődésének lehetőségeit, ahol megállapodott és művészi értékeket produkált. Tévedtünk. Balla Frigyes nem állapodott meg. Ez a csodálatos technikával és kiváló színérzékkel megalkotott csendélet bizonyítja, hogy az őshajú művész még ma is fölfelé tör és ahogyan gyönyörködünk ebben a legújabb művében, még nagyon sok és értékes dolgot várunk tőle.

A táncmester ur vizsgázik.

Egy veterán táncos borongós reminiscenciái és fantáziagyakorlatát abból az alkalomból hogy már a tánctanárokat is vizsgára kényszerítik.

(Arad, május 21.) Kissé szégyenkezve, de őszintén bevallom, hogy notórius iskolakerülő lévén, már régen kimaradtam a tánciskolából és bizony ebből a tantárgyból vámi keveset tudok. Az én időmben a tánctanár magas keménygallérral peckelte fel az állát és reggelenként Gáspár-féle bajuszkötből préselte kunkorosra az orra alatti szőrszálakat. Az iskolában csárdásra, francia négyesre, mazurkára, körmagyarra, polkára tanította a mindkét nembeli ifjúságot és mint forradalmi újítást mutatta be a boszont, mondván:

— Egy—kettő—három, négy—öt.

Vissza—három, négy—öt.

Mindössze erre a dadaista színezetű versikére tudok visszaemlékezni táncos-maturburs koromból, meg arra, hogy a fal mellett óvakodó mamák fejcsóválva mondogatták egymásnak:

— Mit szól nagysád ehhez a bosztonhoz? Pesten már a bálókön is táncolják és a rendőrség ezt túrl. Én bizony nem engedem a leányomat ilyen nyilvánosan ölelgetni.

De azért csak hagyta. Egy kicsit, főleg a látszat kedvéért zsörtölődtek ugyan a mamák az új „erkölcselen tánc” ellen, de később aztán mosolyogva nézték, hogyan bosztonozik a leányuk kipirult arccal, csillogó szemmel. A mamák éles szemei akkor is a partiképes fiatal emberek átkaroló mozdulatait figyelték a már nem nagyon haragudtak a bosztonra...

Mondom, ebben az időben hagytam ott a tánciskolát és más pályára léptem. Egyéb természetű dolgok kezdtek foglalkoztatni, mint például: irodalom, szociológia, no meg egy kis háborus bonyodalomba is keveredtem a nagyhatalmakkal... szóval ilyen — most már belátom — haszontalan és ostoba dolgokkal töltöttem el az időmet. Azalatt pedig kortársaim okosabb része nappal pénzt keresett, este pedig táncolt. Most aztán elszomorodva látom, hogy mennyire elmaradtam kortársaimtól a pénzszerezésben is, de meg a táncban. Olvasom és látom, hogy: fox-trott, vansztepp, simmi, cserliszton, bleckbottom... Minden évben újabb és egyre eszeveszettebb táncfigurák, a táncos-párok groteszk, komikus és ultraerotikus rángások közben örjögének a parketten, a fal-melléki mamák még mindig csóválják a fejüket, holmi erkölcselenséget emlegetnek, de örökké éber anyai gondosságuk most is bekerítő mozdulatokkal veszi körül a partiképes fiatalembereket...

És amióta elhanyagoltam ezt a tantárgyat, azóta az valóságos tudományá fejlődött. Most már nem elég a tánctanításhoz a magas duplagallér és a kackiásan kunkorodó bajusz. Oh, ma már professzori képzettségű hölgyek és urak működnek a tánciskolában, csak komoly elméleti és gyakorlati studiumok után nyerhet valaki tánctanári oklevelet és ott tartunk, hogy nemsokára az egyetemeken is felállítják a táncpedagógiai tanszékeket. Mert ember legyen a talpán, aki kiismeri magát ebben a rafináltan bonvolult tananyagban, ahol a bokafil-

* Dr. Ungár haladó növedékeinek hangverse nye a Kulturpalota nagytermében 29-én, vasárnap d. u. fél 6 órakor. Zenekar, kamarazene és szólószámok. Jegyek 20—100 lej. Klein papír-üzletben.

* Az aradi színházi iroda hírei. Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárákkal a János vitéz van műsoron. Délután 6 órakor Mister Bree a hírneves állat-hipnotizőr mutatja be bámulatra-méltó produkcióját. Este 8 és fél órakor a Nótás kapitány kerül színre. A grófnő Farkas Lili, a címszerepet Borovszky, a kantinosányt Kertész Mancsi, a közhur-szánt Ifj. Szendrey, a herceget Győző, az őrmestert Kun játsszák. — A vilnai zsidó operett-színház vasárnap este 9 órakor a nyári színházban folytatja előadását. Ez alkalommal a nagyszerű együttes a Jankele című vidám operettet játssza. Hétfőn a Tipke Faier című operettben bucsuznak a nagyszerű színészek. — Két premiér, bucsu, jutalomjáték és jubileum lesz a jövő héten. Kedden az énekes együttes bemutatja Jean Gilbert nagyszerű operettjét, a Biborruhas hölgyet. Pénteken

camításnak, kéjes összehajlásoknak, térdkálacs és vállpercropogtatásnak, taktusábrázolásnak és férjfogásnak annyi, finoman modulált lehetősége van. Természetes tehát, hogy a tánctanárjelölteknek is olyan komoly, drukkos és diplomátosztó vizsgálaton kell keresztülesniük, mint akár a vegyészdoktoroknak, vagy nálunk a kisebbségi professzoroknak. Most Bucurestiben működik egy ilyen érdekes vizsgáztató bizottság, amely egy miniszteri rendelet értelmében az egyedüli fórum, ahol működési engedélyt és diplomát nyerhetnek a romániai táncitanítók.

Ez a furcsa vizsgabizottság összetétele is figyelmet érdemel. Az elnöke egy kultuszminiszteri államtitkár, tagjai: egy miniszteri titkár a Romániai Tánctanárok Országos Szövetségének elnöke, a bucaresti-i opera balletmestere, végül pedig az opera egy táncosnője. A groteszk helyzetek felé repkedő fantáziám kedvtelve képzelem el a tánctanárok vizsgáját a következőképen:

Elnök: Ugy-e kérem, ön még emlékszik arra, hogy a békebeli táncitanítók teljes címe így hangzott: X. Y. tánc- és illemtanár. Megtudná-e mondani, hogy most az illemtanár mi összefüggése van a táncitanítással?

Jelölt (szemérmesen mosolyog): Bizony kevés. Legfeljebb azt ajánlhatjuk tanítványainknak, hogy tánc előtt ne egyenek hagyományát és a gavallérnak nem illik a hölgyet bemutatkozás előtt letegezni és „mucuskámnak” szólítani.

A primaballerina (felugrik az asztalra, hirtelen spiccállásba helyezkedik, majd pompás „zsinórba” helyezi a két lábszárát. Kecses piruette után talpra ugrik): Na, jelölt ur utánam tudná ezt csinálni?

A jelölt (szomorúan nézi tekintélyes pocakját): Sajnos, nem vagyok olyan testi kondícióban jelenleg (zavarban van) bocsánat, ezt tanulni kellett volna... szívelhájásodás. Elnézését kérem.

A tanári kar rövid tanácskozás után elnézi neki.

A szövetségi elnök (nagyképtien): Mutasssa be nekünk a Black Bottom legújabb, kaliforniai változatát.

A jelölt (kinosan mosolyogva táncol): Pardon, ha nem eléggé kecses, de kissé kövér vagyok. (Hatalmasakat dobant a lábával, csakugy recseg a padló).

A miniszteri titkár: Ilyenkor persze vigyázni kell a partnernő lábára. Nem hiszem, hogy kibírna ilyen rugást.

Azután a koreográfia elméleti részéről faggatják ki a vádlottat, aki mindenre tud olyat felelni, amit a bizottság sem ért meg. Ezért aztán mindenki helyeslőleg bólint és a feleleteket kitünőnek találják. A frissen avatott tánctanár boldogan simogatja meg új diplomáját, előkelő és szertartásos meghajlás, majd simmi-léptekkel távozik. Jöhet a következő jelölt...

Gárdos Sándor.

Kálmán Sári bucsuja és Pally Mancsi jutalomjátéka lesz a Nem nőszülök vigjátékban. Vasárnap a Te csak pipájl, Ladányi! című hatalmas sikerű vigjátékot mutatják be. Ezen a premiéren jubilál Kiss Mariska, a népszerű művésznő.

* Patakyl Béláné tanítványainak május 29-i gimnasztikai matinéja a testkultúra reneszánszának egy részét tárja elénk. A test harmonikus képzésének, feszitelenül folyó szép mozdulatoknak, a megacélozott akarat és teljesítőképesség lendületének, a zeneritmus üdítő hullámzásának mesterkéletlen, egyéni mozgásokban megnyilvánuló példái adja a bemutató. Patakyné természetességre törekszik, főként a mindennapi életben előforduló mozzásokat tanítja felhasználva mindazon fizikai, anatómiai és esztétikai törvényeket, melyeken mozgáséletünk alapszik. A matiné mintaképe lesz annak, hogyan kell a testnevelőnek 3—15 évesek tanításánál — a különböző korhoz, testi és szellemi fejlettséghez alkalmazkodva — eljárni. A modern testkultúra hívei nagy érdeklődéssel várják a bemutatást.

Orgonanyiláskor.

Orgonanyiláskor különös bú árnya
Csap meg mindig engem
Egy orgonatonél orgonanyiláskor,
Elsuttogott szódat
Soha nem felejttem . . .

Soha sem felejttem. De valahogy mégis
Elcsitítom máskor
Am felszakad a seb
S lila vére csepeg
Orgonanyiláskor,
Orgonanyiláskor . . .

Orgonanyiláskor Hlabokros keribe
Ne vigyetek engem,
Orgonanyiláskor úgy is beteg vagyok,
Anélkül is sajog
Az én árva lelkem!

Nem is halok én meg,
Nem is halok én meg,
Meglátjátok, mások?
Egy orgonatonél
Orgonanyiláskor,
Orgonanyiláskor . . .

Drosnyák János.

Tulzsufolt az aradi piac.

Aradi háziasszonyok panasza.

(Arad, május 21.) Ma panaszos levél érkezett szerkesztőségünkbe, amely az aradi háziasszonyokra nézve fontos kérdést tárgyal. A levelet itt adjuk: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Türelmetlen a jelenlegi helyzet a Catedralei (Tököli)-téri piacon. Ha már erre a helyre zsufolták össze a piacot, legalább rendszer lenne az árusok elhelyezésében. Hetivásár alkalmával, amikor az eladók többen vannak, mint máskor, kiszorulnak sokan a Kocsutrá is és valóságos csodának tekinthető, hogy nem történik minden pénteken egy sereg elgázolás. Az elárúsítók sora oly szűk a téren, hogy alig lehet keresztülhatolni a vásárlók és az eladók összegomolyodott tömegén. Minden sor zsákuccában végződik, tehát vissza kell fordulni és újabb küzdelmekbe kerülni, míg az ember kijut a labirintusból. Senki sincsen, aki az elhelyezkedésre és a rendre ügyeljen, pedig az össze-visszaság, amely ma a piacon uralkodik, úgy az eladókra, mint a vásárló közönségre nézve káros. Talán úgy volna legjobban megoldható a kérdés, ha a kenyereseket, nagybani árúsítókát az Imp. Traian (Attila)-térre dirigálnák és ezeknek helyére tennek a husárosokat, paprika- és gyümölcs sátrakat. Ezzel megszűnne az a lehetetlen állapot, amely a piacon és különösen a tejtermékek helye körül uralkodik. Ha a város vezetősége megtekintené valamely pénteken a piacot, tudatára jönne annak, hogy teljesen igazuk van a panaszkodóknak. — Egy háziasszony, aki mindennap jár a piacra.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Peronospora, ilonca, szőlómoly, valamint a szőlőben és gyümölcsösben rágha pusztító minden rovar ellen szere a

NOSPRASEN

Általánosan elismert. Kifogástalanul lebeg és tapad. Az egyszer elkészített keverék korlátlan ideig használható. Föltétlenül biztos hatás. Kapható minden mezőgazdasági üzletben, egyesületben stb., vagy alábbi cégnél: **ROMANIL R.-T.** Timisoara I., Bánfői-palota

Kommunista összeesküvést lepleztek le Budapesten.

Letartóztatták a budapesti államnyomda két alkalmazottját.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Nagyszabású kommunista kémkedést lepleztek le a budapesti rendőrség. A rendőrség politikai osztályának detektívjei az elhunyt éjszaka letartóztatták Takács Lőrinc pénzbeszédőt és Vaszcsek József előmunkást, az állami nyomda két alkalmazottját. A rendőrség egyelőre nem közöl hivatalos kommunikét a nyilvánossággal, csupán annyit szögezett le, hogy nagyszabású kommunista puccsnak jött a nyomára, amelyet Moszkva utasítására készítettek elő.

Egy svéd pilóta átrepül az Atlanti Oceánt.

Lindberg amerikai svéd repülő tegnap délben neki indult az Oceánnak s az eddigi jelentések szerint eléri célját.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A két hős francia repülő katasztrófája dacára, akadnak még bátor pilóták, akik életüket kockáztatva, nekifutnak az Oceán átrepülésére. Az Atlanti oceán átrepülésének újabb vállalkozója Lindberg 25 éves svéd származású repülő, Amerika egyik legnépszerűbb pilótája, aki már európai időszámítás szerint tegnap délben 12 óra 30 perckor startolt is Newyorkból 21 és fél kilogramm súlyú gépével. Amikor Newyorkban híre terjedt annak, hogy Lindberg felszáll, az emberek százezrei rohantak a repülőtérré. Lindberg a kedvező meteorológiai jelentések birták rá az indulásra és senkitem vitte el magával, csupán szürke macskáját. Eleinte sűrű köd borította a partot, később azonban kiderült az idő. Amerikai időszámítás szerint tíz órakor Brighton felett suhant el gépével, majd Cap Breton foknál elhagyta az amerikai kontinent. A jelentések szerint eddig 1400 kilométert tett meg nyolc óra alatt a merész repülő.

Lindberg utjáról állandó jelentések érkeznek, amelyeket izgatott tömegek várnak. St. Johnsból jelentették, hogy tegnap este háromnegyed 9 órakor átrepült az újfundlandi partok

felett és mint hallották, motorja nagyszerűen működött. A repülő az ir partok felé igyekszik. Le Bourgetben arra számítanak, hogy ma este nyolc és kilenc óra között megérkezik és nagy ünnepeket készítenek elő fogadására.

A merész repülések sorozata ezzel azonban nem záródik le. A milánói jelentések szerint De Pinedo kábeltávíratban közölte, hogy ma reggel az újfundlandi Trepasev kikötőből startolt az oceán átrepülésére. De Pinedo az Azori szigeteken egy napig pihen, majd tovább megy Portugália felé. A londoni jelentések szerint Carr és Gullmann egyfolytában 4000 mérföldet akarnak megtenni az előindiai Carache városig. Vállalkozásuk sikere azonban egy hajszálon múlt, amennyiben a felrepülés alkalmával a gép majdnem nekiütközött az aerodrom tetefének. Az amerikai jelentések szerint Byrd is erősen készülődik a felszállásra, illetve az Oceán átrepülésére.

A későbbi jelentések szerint Lindberg szépen halad. Nungesserék szerencsétlenségén okulva az amerikai hadügyminisztérium szikratávíró és rádióállomásai állandóan figyelemmel kísérik a repülőgép utját és Lindberg, aki leadót is vitt magával, állandóan küldi a jelentéseket.

A hadirokkantak és hadiözvegyek

nem fizetnek kereseti és összjövedelmi adót.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A központi adóügyi bizottság kimondta, hogy a hadiözvegyek és hadirokkantak mentesek a kereseti és összjövedelmi

adó fizetése alól. A bizottság ezzel a határozatával módosította az egyenesadókról szóló törvény végrehajtási utasításának 123-ik szakaszát. A bizottság határozata 1927. június hó elsejével lép életbe.

Nagy Endre konferált Aradon.

A vidám megérkezés, az ünnepi fogadás. — A kiváló konferenszié fél a határoktól. Nagysikerű est az aradi Kulturpalotában.

(Arad, május 21.) A vasúti állomáson az aradi újságíró-társadalom népes küldöttsége várta Nagy Endrét, aki a Nagyvárad felől jövő délutáni vonaton érkezett. A hosszú ut után frissen, fiatalosan ugrott le a vonatról és pár pillanat múlva már szeretettel vette körül az újságírók gyürüje. Nagy Endre rögtön megtalálta a hangot, amelyek mint régi ismerősöket kezette a fiukat. Meleg, barna szeme barátságosan simogatta őket végig és láthatóan jól érezte magát a redakciók cigánynepe között. A Fehér Kereszt-szálló kis szobája zsufolásig megtelt kollegákkal, a székeken, a díványon, az asztalon, az ágyon ültek és Nagy Endre igazán nem feszélyezte magát előttünk. Nekiűködött a mosdóviznek és jókedvűen lubickolt, csaknem mindnyájan vizesek lettünk tőle. Közben konferált. Kedvesen, szellemesen beszélt, nem úgy, ahogyan én itt leírom:

— Az utia?

— Kellemes meglepetés volt. Én valahogy ösztönszerűleg félek a határokon. Idioszinkrázia ez nálam és annál jobban esett az a kedves fogadtatás, ami a biharpüspöki határnál várt rám a román hatóságok részéről. A határkapitánynak üdölgé lett volna Nagyváradon, de mikor megtudta, hogy jövök, megvárta, mert látni akarta Nagy Endrét. Hát nem bájos? A háború után, amikor a fiammal Párisba utaztunk, akkor is rettenetesen féltém a határtól. Mégis — gondoltam magamban — mostanáig bizony nem voltunk jóba az antanttal, tudja Isten talán még haraguzsznak ránk a franciák. A francia határon a legnagyobb nyugalom látszatával nyújtottam át utleveletem a határőrnek, belül pedig csak úgy dobogott a szívünk nekem is. meg a fiamnak is. Valahogy úgy éreztem, hogy ez a francia katona nem bízik bennem és még mindig ellenségnek tart. Talán nem is tudja, hogy már Trianonban elintéztük azt az affért. Szóval remegtem. Én eléggé jól beszélek franciául, de amikor a katona rámnézett és szigorúan oda-szólt valamit, nem voltam képes megérteni. Dadogtam, hebegtem, de a katona persze nem tudta, hogy konferenszié vagyok és ez a mesterségem — nem értett meg. Már azon tanácskoztunk a fiammal, bárcsak már toloncolná-

nak visszafelé, amikor hirtelen a katona barátságosan adta vissza az utlevelet.

— Hát nem tartóztatnak le? — Kérdeztem félénken.

A katona nevetett:

— Már miért, hiszen rendben van az utlevele. Az előbb csupán azt kérdeztem Öntől, melyik szállóban fog megszállni Párisban. Az idegenekkel szemben ez az eljárás.

Boldogan mondtam be egy hotelt és melettünk tovább — Páris felé. Hát így félek én a határon és ezért örvendeztem fokozottan annak a szívélyes és kedves fogadtatásnak, amelyben Biharpüspökiben részem volt.

Nagy Endre arca felderült, amikor tudásra adtuk, hogy előadására már elővételben elkaptokdták csaknem az összes jegyeket és zsufolt ház várja este a kulturpalotában.

— Most őszintén és komolyan mondom, hiszen négy szemközt vagyunk, hogy jól esik ezt hallanom. Már nagyon régen voltam Aradon és boldogan látom, hogy nem felejtették el. Csak aztán rá ismerjünk egymásra ma este. Mármint a közönség, meg én. Én nem változtam.

És Nagy Endre valóban nem változott. Este, amint kilépett a kulturpalota hatalmas nézőterének zsufoltsága elé, az ismerőst üdvözlő morajlás futott át a széksorokon. A közönség sem változott. A régi szeretettel fogadta és ünnepelte Nagy Endrét, akiből csak úgy zubogott a szellem, ötlet, kedvesség kifogyhatatlan ősforrása. Megelégedetten, a régi barátságot elmélyítetten váltak el éjjel tájban Nagy Endre és az aradi közönség. Továbbra is szeretettel fognak egymásra gondolni.

Városi Zeneiskola

BEETHOVEN emlékhangversenye

ma délután 5 órakor a Kulturpalotában.

Gyönyörű program.

H I R E K.

Nagy Endre — Aradnak

Nagy Endre, a kiváló magyar író és illusztris, páratlan népszerűségű conferencier ma este igen nagy siker mellett tartott egy irodalmi előadást Arad közönsége előtt. Nagy Endre megérkezése után felkereste szerkesztőségünket s a legnagyobb készséggel eleget tett annak a kérésünknek, hogy lapunk vasárnapi számába cikket írjon. Nagy Endre kedvesen ötleles, pompás humoru eredeti írását itt adjuk az Aradi Közlöny olvasóinak.

Jules Romain és én.

Ezen a minap történt, hogy Budapesten járt a kitűnő francia író, Jules Romain és mint egy kisebb ország és halványabb kultúra munkása, — kalauzoltam őt néhány napig. Kifagadtam, hogyan tetszik neki Budapest, nem hagytam békén, amíg meg nem evett egy fokozottan paprikázott halászlét, próbáltam megérteni véle a magyar politika ravasz vitézkötéseit, elmondtam neki középületeink történelmi adatait és ő — a kicsiszolt kulturájú francia — végignézett, végighallgatott és végigevett mindent jólnevelt rezignációval.

En akkor még nem tudtam, hogy le fogok jönni Aradra, de azért valami szerencsés sejtélemmel hűsögesen meglestem minden szavát, minden fintorát, minden mozdulatát. És mivel fölötte tanulékony ember vagyok, — előre megmondom, ha most itt azt fogják kérdezni tőlem, hogy hogyan tetszik Arad, azt fogom felelni, hogy el vagyok ragadtatva; ha meg fognak kínálni valami paprikás aradi specialitással, meg fogom enni és átszellemlően fogok csettenteni utána és akármit fognak elmondani, csillogó érdeklődéssel és fejbólogató elmélyedéssel fogom végighallgatni.

Mert én nagyon szeretnék olyan lenni, mint Jules Romain.

Nagy Endre.

— **Rendkívül jó a király egészségi állapota.** Bucurestiből jelentik: A Cuvantul szerint a király egészségi állapota rendkívül jó. Az uralkodó tegnap ebéden vendégül látta Presan tábornokot és nejét, akikkel másfél órán keresztül beszélgetett a napirenden levő összes kérdésekről. Ferdinand király néhány nap múlva az ilfovmegyei scrobis-teani kastélyba utazik üdülésre.

— **Boneu prefektus Aradon.** Ma érkezett Aradra Boneu Vazul megyei prefektus, aki — mint ismeretes — több napig volt Bucurestiben hivatalos ügyekben. A prefektus Berthelot tábornok aradi látogatásáról a következőket közölte a sajtóval: „Mután kapott értesítéseink szerint Berthelot tábornok gyengélkedik, kivánságára elmarad a hivatalos ünnepi fogadtatás. Azonban a város társadalmi fogadja az állomáson, a hatóságok képviselőiként Prodan tábornok és én jelenek meg az állomáson holnap este. A hivatalos fogadtatás elmaradása nem zárja ki azt, hogy a város társadalmi fogadja és ünnepelje a tábornokot.” A kapott értesülések szerint különben a holnap estére tervezett fáklyásmenet is elmarad.

— **Az aradi katolikus gimnázium nyilvánosságai joga.** Tegnap délután Aradra érkezett dr. Pteancu Sándor tanügyi vezérfelügyelő, hogy Fischer Aladár, a katolikus gimnázium igazgatójának az intézet nyilvánossági jogának megszerzése érdekében tett intervenciójára a gimnáziumban általános vizsgálatot tartson, vajjon a gimnázium pontosan betartja-e az előírt követelményeket. Megtekintette az iskola épületét és felszerelését, valamint felülvizsgálta, hogy a tanárok képesítése megfelelő-e a követelményeknek, az előírt tananyag alapján folynak-e az előadások. A vezérfelügyelő vizsgálatáról jelentést tesz a bucaresti-i Consiliul permanenthez, amely majd letárgyalja a katolikus gimnázium nyilvánossági jogának sorsát és nem lehetetlen, hogy az intézet jövőjének ügyében már a közeljövőben a legfelsőbb fokon dönteni is fognak.

Goldis László Aradra érkezett.

A miniszter két napot tölt Aradon magánügyek intézésére.

(Arad, május 21.) Ma délelőtt fél 2 órakor Aradra érkezett Goldis László kultuszminiszter, mégpedig Boneu Vazul megyei prefektus és Mutiu Traian rendőrprefektus kíséretében. Az aradi állomáson nagyobb csoport várta a minisztert, akinek határozott kívánságára azonban a hivatalos fogadtatást teljesen mellőzték. A várakozók között ott voltak: Boneu Vazulné, Mutiu Traianné, dr. Miclosi Emilné, dr. Stoinescu Sándorné, dr. Stoinescu Sándor, dr. Tamásdán Livius, Antonescu Camil prefektusi titkár és még többen.

Pontban fél kettőkor befutott az aradi állomásra a bucaresti-i gyors, amelynek külön kocsijából szállt ki Goldis László kultuszminiszter feleségével, Boneu Vazul megyei prefektus és Mutiu Traian rendőrprefektus. A meleg üdvözlések után Stoinescu Sándor dr. kisieánya egy fehér rózsacsokrot, Boneu Va-

zul kisfia pedig piros rózsacsokrot nyújtott át a miniszternek, majd az érkezők és a várakozók megindultak az állomás előtt várakozó autók felé. Mielőtt Goldis László kultuszminiszter felszállt volna autójára, odafordult a sajtó képviselőihez, akik megjelentek az állomáson s mosolyogva megkérdezte:

— Hogy vannak még? Egészségesek?

— Köszönjük jól, kegyelmes uram. S a kegyelmes ur meddig marad Aradon? Reméljük, sokáig?

— Ó igen, — hangzott a miniszter felelete — két egész napig. De csak magánlátogatóként — tette hozzá, mintegy előre felelve azokra a kérdésekre, amelyeket már előre leolvasott az újságírók arcáról.

Mielőtt még sor kerülhetett volna a római utra és egyéb aktuális kérdésekre, Goldis László kezét fogott az újságírókkal s pár pillanat múlva lakása felé robogott.

— **A Banca Nationala új igazgatójának esküje.** Bucurestiből jelentik: Anastaziu, a Banca Nationala új igazgatója ma tette le az esküt Averescu tábornok, pénzügyminiszternek.

— **Hadiárvák napja Aradon.** Ma reggelre zöld lombokkal díszített sátrak sorakoztak Arad főterén. A hadiárvák részére gyűjtötték adományokat az aradi uriaszonyok és leányok. A járókelők előtt megcsörrentek a perselyek és a jószívű emberek szívesen adományoztak az árváknak, akik magukon viselik a háborús nyomorúság nehéz keresztjét. A pénzádományokat gyűjtő hölgyek nemes igyekezettel munkálkodtak, hogy minél több jusson azoknak, akiknek legnagyobb szükségük van segítségre. A hadiárvák részére gyűjtést végző hölgyek névsora a következő: Dr. Barbura Severné, Petrutiu Iustinné, Mutiu Traianné, dr. Botioc Elekné, Mihulin Miklósné, dr. Robu Jánosné, báró Popp Aurélné, Ádám Györgyné, Marcus Mihályné, Pacatian Mihályné, Pacurar Brutusné, Balázs Magda, Petrutiu Baba, dr. Cotioiu Romulusné, Schweigert Ilona, özv. Sztankovics Istvánné, Balcesti főhadnagyné, dr. Olariu Cornélné, Bogdán Julia és Tamás Kató.

— **Kavarodás a sinaiai játékkaszinó körül.** Bucurestiből jelentik: A törvényelőkészítő bizottság a sinaiai kaszinó megnyitása ellen foglalt állást.

— **Eljegyzés.** Mudin Rizuska urleány (Lippa) és Wingeron Béla banktisztviselő jegyesek.

— **Házasság.** Tili Jucika és Paulin Róbert ma, vasárnap este 7 órakor tartják esküvőjüket az evangélikus templomban.

— **Jubileumi emlékbélyegek kerülnek forgalomba.** Bucurestiből jelentik: Románia függetlenségének ötven éves évfordulója alkalmából hat címletből álló postabélyeg-sorozatot adnak ki. Az emlékbélyegek Párisban készülnek és legkésőbb egy hónap múlva kerülnek forgalomba.

PATAKY Béjáné tanítványainak
gymnastikai
matinéja május 29-én.
Jegyek Sándor F. könyvkereskedésében.

— **A Missisipi pusztítása.** Newyorkból jelentik: A Missisipi árterületén tegnap az árvíz ismét 30 virágzó kisvárost öntött el. A veszedelem nöttön-nő, számos ember pusztult el. Az eső folyton szakad.

— **Eltűnt Vanczák János fia.** Budapestről táviratozzák: Vanczák János országgyűlési képviselő Mihály nevű 12 éves fia titokzatos módon eltűnt szülei lakásáról. Vanczák ma jelentést tett a rendőrségen fia eltűnéséről és elmondta, hogy fia távozása előtt senkinek sem tett említést arról, hogy hová megy. A fia hollétének felkutatására megindult a nyomozás.

— **Lapedatu berlini útja.** Bucurestiből jelentik: Lapedatu volt pénzügyminiszter csak vasárnap utazik Berlinbe a vitás kérdések és a német kölcsön ügyében folytatott tárgyalások megújítására.

— **Ujból Seitz lett Bécs polgármestere.** Bécsből jelentik: Az újonnan megalakított községtanács tegnapi alakuló ülésén ismét Seitz szociáldemokratát választották meg a város polgármesterének.

— **Nagybeteg magyar főhercegnő.** Acsuthról jelentik: Klotild főhercegnő, József főhercegnek, a honvédség volt főparancsnokának özvegye súlyosan megbetegedett. A 81 éves főhercegnő állapota aggodalomra ad okot.

— **Anglia szakít az orosz szovjettel.** Londonból jelentik: Hétfőn dönt az angol minisztertanács a diplomáciai viszonyok a szovjettel való megszakítása ügyében. Hir szerint Olaszország is visszahívja moszkvai követét.

— **Hétfőn teszik vonatra az elhunyt Seidner Frigyes dr. tetemét.** Nagy részvétet kellett Aradon Seidner Frigyes dr. aradi ügyvéd tragikus elhunytja. A gyászoló család ma táviratot kapott Bécsből, illetve Semmeringről, s azt az elhunyt ügyvéd özvegye küldte, abban az az értesítés foglaltatik, hogy az elhunyt Seidner Frigyes holttemét csak hétfőn teszik vonatra és így előreláthatólag szerdán érkezik meg Aradra. A család Semmeringre utazott tagjai ellenben már holnap este, a gyorsal visszaérkeznek Aradra.

— **Törvényszéki elnök a bíróság előtt.** Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i tábla ma vont a felelősségre Davidoghlu, volt ilfovi törvényszéki elnököt Pisau igazságügyi felügyelő ellen elkövetett becsületsértés miatt. Davidoghlu illetékességi kifogást terjesztett be, amelyet a bizottság tárgyalás alá vett. Döntés holnap lesz.

— **A petróleumtermelők elbocsátják munkásukat.** Bucurestiből jelentik: A petróleumtermelők a kereskedelemügyi miniszter előtt tegnapi kihallgatásuk alkalmával kijelentették, hogy a krízis miatt kénytelenek voltak a Prahova völgyében több, mint tizezer munkást elbocsátani.

— **Meghűlésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, idegfájdalmaknál, inszaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz: rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít.** Egyetemi orvostanárok vélelménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Kiutasítják a kínai gyöngyárásokat Romániából.** A gyöngy- és csecsebecseáros kínaiak ügye legutóbbi cikkünk révén, amelyben rámutattunk arra, hogy az aradi kardalosnők „gyanus” levelei nem egyebek ártatlan emléksoroknál, jelentéktelen esetté redukálódtak. A rendőrség belátta, hogy a kis kínaiak nem foglalkoznak leánykereskedéssel, hanem legfeljebb azoknak ártottak, akikre rátküldték „valódi keleti gyöngyeiket.” A rendőrség azonban mindazonáltal övatesztből úgy kezelet az összes kínai árusokat, mint nem kívánatos elemeket. Fekőbb rendeletre ezért a Romániában tartózkodó összes kínai árusokat kitoloncolják az ország területéről. A kitoloncolást a sziguranca foganatosítja. Valamennyi kínai árust Clujra gyűjtik össze — eddig már 10 van az ottani sziguranca — és aztán áteszik őket a határon.

— Nyugdíjasgyűlés Aradon. Az aradi nyugdíjasok impozáns gyűlést tartanak vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében, ahol a nyugdíjasok fontos ügyei kerülnek sorra. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Az esküt nem tett és elbocsátott tisztviselők ügye. 2. Az ACSEV.-nyugdíjasok inkadrálása, amelynek ügyében fontos előterjesztések lesznek. 3. Az özvegyek ügye, akik még nem kapták meg nyugdíjaikat. 4. Az állomáson fizetett nyugdíjasok inkadrálása. 5. A pénzügyigazgatóságnál fizetett nyugdíjasok ügyének rendezése. 6. A megyei és városi nyugdíjasok ügye. Az egyesület vezetősége ezután kér fel minden tagot, jelenjék meg a gyűlésen.

— Rendőrkutyakiállítás és verseny Aradon. Az Erdélyi Rendőrkutyászok Egyesülete ma vasárnap, délelőtt 10 órakor tartja meg idei versenyét, a Gloria-CFR pályán. Ugyanaznap délután 2 órakor nyílik meg a kiállítás. Belépőjegy katalógussal együtt 25 lei.

— Érettségi találkozó. Felhívom az Aradvárosi felső kereskedelmi iskola 1917. évben végzett növendékeit, hogy a találkozási szerződés értelmében pünkösd vasárnapján, délelőtt 11 órakor jelenjenek meg a kereskedelmi iskola dísztermében. Mindennemű érdeklődésre felvilágosítást nyújt Kosminszky Jenő, Arad, Kosminszky Testvérek divataruházában nyújt.

— Az aradi Outenberg-dalkör, mely jelenleg is védője a vándordíj-ezüstserlegnek, pünkösd vasárnapján este az aradi Kulturpalotában művészi szinten álló hangverseny keretében mutatja be felkészültségét, hogy az idei oradeai dalosversenyen is feladata magaslatán fog állani. A hangverseny olcsó helyárat mellett tartatik és jótékony célt szolgál.

— A Katolikus Kör majálst rendez e hó 29-én Ötvenesen, a grófi parkban, melyre vendégeket is szívesen látnak. Indulás reggel fél 8 órakor az állomásról. Énekes tábortábor mise a szabadban. Bővebbet Brunner Lajos divatüzletében.

— Nem a belgrádi vörös csillag, hanem a Növendéki hivatal 26-iki mesedélutánja fogja a Kulturpalotában gyönyörködtetni a közönséget. Jegyek Oláh és Társánál.

— Teniszpályák az AAC sporttelepen olcsón bérbeadó. Tudakozódni Heim titkárnál ugyanott.

— Városi Zeneközleg Beethoven emlékhangversenye a Kulturpalotában május 22-én vasárnap d. u. 5 órakor. Jegyek Sándor Ferencnél.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja értesíti tagjait, hogy a pénzbeszedők a 2149. és 1268. sz. tagok után szedik be az esedékes járulékokat.

— Megnyílt a baiamarei dr. Wagner üdülő szanatórium. Felvilágosításokkal szolgál a szanatórium vezetősége.

— Tenisz-verők, tenisz-labdák, labdalok rendkívül nagy választékban Hegedűs Gyula cégnél.

— Magaslati gyógyhely és nyaralótelep. Stájerlak megnyílt. 30 százalék árengedmény az előszezonban. Kérjen prospektust!

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Kiházasítási Csoportja már megkezdte a tagok beszerzését. A csoport irodájában (Bul. Carol 48., Ipartestület), a délelőtti órákban a tisztviselők végzik a tagfelvételt. A pénzbeszedők is fel vannak hatalmazva tagok gyűjtésére. Kérjük a belépési nyilatkozatot aláírni és a beiratási díjat lefizetni. Taggyűjtésre még az összes igazgatók; Filadelfi Adolf, Fock Gábor, Glück József, Kártyás Lajos, Marita György, Menczer Gyula, Návrády Ede, Oprean Antal, Paladics György, Pálincás Lajos, Riedl Ödön és Sófalvi György urak is meg vannak bízva. Ha a szükséges 1000 tag hamarosan beiratkozik, folyó év július hó elsejével már meg is kezd működését a csoport. Az igazgatóság.

Averescu tanácskozik az angol pénzemberekkel

Titokban tartott tárgyalások egy külföldi kölcsön körül.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Averescu tábornok tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Tryax és Schröder angol pénzemberekkel a nagy külföldi kölcsön ügyében. A megbeszélés eredményét a legteljesebb diszkréció fedi. A tanácskozáson Burileanu bankkormányzó és Barbu Stirbey herceg is résztvettek.

Ghandit szelűtés érte.

Az indus vezér visszavonul a politikai szerepléstől.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Bombayból érkezett jelentés szerint Ghandit középindiai agitációs körútján súlyos szerencsétlenség érte: a vonaton szelűtést kapott és tagjai megbénultak. Az orvosok véleménye szerint Ghandinak több havi pihenőre van szüksége. Az indus vezér előreláthatólag vissza fog vonulni az aktív politikától, mert orvosi egészségügyi állapotát kedvezőtlennek tartják.

Nyolcvanmillió fizetése képtelenség Timisoaran

A Löffler-cég fizetési nehézségei. — A hitelezők két éves moratoriumra hajlandók.

(Arad, május 21.) A sorozatos fizetése képtelenségek gazdasági tragédiájában általános és mély megdöbbenést keltett egyik legnagyobb timisoarai cég, a Löffler-féle áruforgalmi és banküzlet inzulvenciája, amely a szenzáció erejével hat Románia gazdasági szakkörében. A Löffler-céget Timisoara egyik legmobillabb és legszilárdabb vállalatának ismerték. A Bánság fővárosának főterén lévő Löffler-féle gyönyörű bérpalotának társtulajdonosa ma is a cég, azonkívül nagy érdekeltisége van több romániai vállalatban és részvénytársaságban. Éppen ezért szinte hihetetlennek hangzott az a hír, hogy Löfflerék nyolcvan millió lei passzívával fizetése képtelenséget jelentettek be hitelezőiknek. Ma alkalmunk volt meggyőződni a hír valódisága felől és a szenzációs fizetése képtelenségről a következő részleteket tudtuk meg illetékes helyen:

Hetek óta nebesgetik Timisoaran, hogy a valamikor szilárd alapon álló Löffler-cég immobillá vált. Konkrétumokat senki sem tudott a cég anyagi zavarairól, azonban ma délelőtt határozott formában kelt szárnyra a hír, hogy a Löffler-cég bejelentette hitelezőinek, hogy

A berlini tőzsde fekete hete.

Beszélgetés Schacht dr.-ral, a német birodalmi bank elnökével.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) A berlini tőzsde múlt heti óriási árfolyamzuhanásai az egész közép-európai pénzpiacot izgalomban tartották. A berlini tőzsde fekete hetének első napjaiban a katasztrófális baisse-ért sokan Schacht drt, a birodalmi bank elnökét, Európa legzseniálisabb finanszpolitikusát, az új aranyárka megteremtőjét okolták. A berlini tőzsde fekete hetét ugyanis a birodalmi bank hitelmegszorításai előzték meg. Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának módjában van érdekes beszélgetést közölnie Schacht dr.-ral és a beszélgetés keretében adott nyilatkozatok nemcsak a berlini tőzsdei katasztrófa magyarázataiként tarthatnak számot érdeklődésre, hanem azért is, mivel egy igen kiváló pénzügyi szakembernek, aki a teljesen elértéktelenedett papírmárka romjain új aranyvalutát teremtett, nézeteit és véleményét tükrözteti vissza a német birodalom aktuális finanziaális kérdéseiről.

— Miért csökkentette a birodalmi bank a riport-, illetőleg értékpapír-előlegeket, amely intézkedést összefüggésbe hozzák a tőzsdei eseményekkel? — hangzott az első kérdés, amelyre Schacht elnök a következőképpen válaszolt:

— A birodalmi bank intézkedése összefügg a háború, illetőleg háború utáni elszegényedés által megszükkült német pénzügyi helyzettel. A háború előtt Németországban a birodalmi bank mellett igen jelentős tényleges pénztári tartalékok léteztek. A bankvilág érmei, bankjegyek és értékpapírok formájában sokkal nagyobb készletekkel rendelkezett, mint ma. Ennek következtében a háború előtt a bankok abban a helyzetben voltak, hogy a hirtelen lépő pénz-szükség túlnyomó részét saját készletükkel fedték.

hitelezői a Temesvári Első Takarékpénztár, a Közgazdasági Bank, a Timisana Bank, a Szana-Bank és a Leszámitoló Bank. A felsorolt pénztárakat kivül a Löffler-cégnek magánhitelezői is vannak, akik azonban kisebb összegekkel vannak érdekelve. A legnagyobb összegekkel érdekelt bankok, a Timisana tíz millió lejellel és a Szana-bank husz millió lejellel.

Értesülésünk szerint a Löffler-cég hitelezői ma délelőtt bizalmas értekezletet tartottak, amelyet Szana Zsigmond hívott össze. Az értekezleten Szana vezérigazgató javaslatot tett a cég talpraállítása érdekében. A kiegyezés előreláthatólag egy-két napon belül meg fog történni hatvan százalékos alapon. Tekintettel arra, hogy a Löffler-cégnek csupán az áruüzlete lett inzulvens, a hitelezők hajlandók két évi moratoriumot adni és a cég a kiegyezés folytán fennmaradt hatvan százalékos adósságára tizenkét százalékos kamatot fizet. Szana Zsigmond, mint hírül a hitelezők megnyugtatására kijelentette, hogy garanciát vállal a Löffler-cégért. Az óriási fizetése képtelenség, különösen kereskedelmi körökben nagy megdöbbenést keltett.

közékből elgithették ki, anélkül, hogy nyomában az első pillanathban igénybe kellett volna venniök a birodalmi bank-sajtót. Az ugynevezett közgazdasági likviditás a háború előtt lényegesen nagyobb volt, mint ma. A birodalmi bank már több ízben figyelmeztette a pénztárakat erre a körülményre és erősebb pénztári likviditás szükségességére hívta fel őket. Már az elmúlt év október 21-én felhívtam a bankok figyelmét arra, hogy az értékpapírokra adott előleg nem tekinthető likvid befektetésnek és a rövidterminusú előlegeket a tőzsdére veszélyesnek tartom. Azóta is több ízben utaltam erre és a pénztáraktól a helyzet megváltoztatását kértem.

— Mindazonáltal nem volt más eszköze a birodalmi banknak, mint a riportpénz redukálása?

— Nagy tévedés, mintha a birodalmi bank bármely irányban nyomást gyakorolt volna ebben a kérdésben. A birodalmi banknak azonban a német nemzetgazdaság érdekeit szem előtt tartva, elsősorban az ipar és mezőgazdaság igényeit kell kielégítenie.

— Igaz-e, hogy Elnök Ur a berlini tőzsde árfolyamait túl magasnak tartotta?

— Arról, hogy a kurzusok magasak voltak-e vagy sem, nem akarok nyilatkozni. Mindenkinek, aki értékpapírokat vásárol, magának kell eldöntenie, hogy meg lehet-e elégedve a megvásárolt értékek jövőbeli kilátásaival. Az bizonyos, hogy az utolsó hetekben a német gazdasági élet helyzete nem változott és az a tény, hogy a jelenlegi kurzusok lényegesen alacsonyabbak, mint a múltétié, azt igazolja, hogy az árfolyamok nem tükröztették vissza a német nemzetgazdaság helyzetét. Csodálatra méltó, hogy olyanok, akiket a tőzsde elsőrangú embereinek ismerünk, figyelmen kívül hagyták, hogy a spekuláció túlnyomó részt kölcsönpénzen, sőt külföldről kölcsönzött pénzen

Befejeződött a gazdasági világkonferencia.

Eredmény nélkül végződött a tanácskozás.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójától.) A gazdasági világkonferencia ipari bizottsága tegnap délután a nemzeti és nemzetközi kartellek ügyében elfogadott határozati javaslatokkal munkáját egyelőre be is fejezte. A világ-gazdasági konferencia mostani ülészaka nem hozott nevezetesebb eredményeket. Főképpen azért nem, mert a nemzetközi ipar kiküldött képviselői sok esetben nem tudtak olyan alapot találni, melyen a közeledés minden diszsonancia nélkül lehetséges lett volna. Így a befejező határozat elfogadása korántsem volt egyöntetű, mert a javaslat ellenzői, a francia, belga és orosz kiküldöttek, most is a javaslat ellen szavaztak. Ezzel egyidejűleg Ocsinszky, Szovjetország delegációjának elnöke kijelentette, hogy amennyiben a konferencia nem fogadná el a szovjet határozati javaslatát, mely szerint a kapitalista és szovjetrendszer köthetnek egymással gazdasági szerződéseket, úgy a delegáció kénytelen lenne a konzekvenciákat levonni és elhagyni a konferenciát.

A világkonferencia kereskedelmi bizottsága ugyancsak befejezte tegnapi munkálatait és így most már a teljes konferencián kívül csak az ugynevezett állandó összekötőbizottság működik. A kereskedelmi bizottság záróülésén a delegátusok elfogadták Locheur-javaslatát, amely szerint kereskedelmi ügyekben felmerülő vitás kérdések esetén döntőbírói vagy pedig a hágai állandó törvényszék döntson.

Genfből jelentik: Ma tartották meg a világgazdasági konferencia záróülését. A hozott határozatokat a Népszövetségnek nyújtják át. A magyar delegáció a vita legizgalmasabb részének tartja azt, amikor Somssich a magyar delegáció vezetője vitázott Varga Jenő, a szovjetdelegáció egyik tagjával, egy volt magyar népbiztossal arról, hogy szabad-e a munkásszövetségnek együttműködni a polgári szövetkezetekkel. A hallgatóság Somssichnak helyeselt.

Uj könyvek.

Iramok hátán.

Wojtliczky Gyula versel. — Rádió-kiadás Cluj, 1927.

Végre egy könyv a sűrűn burlánzó, különböző irodalmi termékek között, amelynek minden sora komoly irodalom, nemes tartalom, nagy művészet, egy könyv, amelyre régen vártunk a mai szellemsivár időkben, könyv, amely mély, nagyon tiszta források frissítő erejével kelti életre a csüggedt hitet abban a szent és igaz művészetben, amit hétköznapi nyelven ezzel a szóval szoktunk megjelölni: költészet. De nemcsak ez ad fel-fokozott jelentőséget Wojtliczky Gyula könyvének, amely most jelent meg az erdélyi könyvpiacra, hanem az különösen, hogy az „Iramok hátán” egy új irodalmi irány első magyar megnyilatkozása, sőt talán egyáltalán első és hatalmas könyv beflektorozása annak az új utnak, amelyet a kitűnő poeta pszichorealizmusnak nevezett el. Mi a pszichorealizmus? Megmagyarázza azt maga a szerző. A pszichorealizmus az alkotó művész bensőségében hordja szellemét, nemcsak az élet adott reálitását értve, hanem annak minden következményét is. Ez alatt bátorság, harc, izó aktivitás, az új szemlélet vonalában fekvő végtelenségbe fágult célkitűzések értendők. A horizontális messzeség nem elérhetően valami immár, a képzelet gyökeret ereszt, gondolatokat formál, heroikus tetteket produkál. A pszichorealizmus új hangot hoz az irodalomba, önmagában hordja a jövő csiréit, kibontakozásához az ember és a természet együttjárható napsugara szükséges. Ez a költészet talán a legtöbbszörrebb életformák keresésében, úgy anyagban, mint formában a legkevésbé maradókat hagy hátra. Ez a művészi irány a lélek leg-tisztultabb rezgéseit a legkifejezőbb tökéletességgel hozza ki.

Wojtliczky Gyula, Ády Endre költészen, akinek 1912-ben megjelent első könyvéhez a nagy magyar költő „nagyon szívesen” írt előszót, az utolsó nehéz felkészültségével lép előben a könyvében a közönség elé. Valamennyi verse nyugtató csillogású, valódi gyémánt, boldogító szépség, gyönyörködtetés, kollektív meglátásokkal és problémákkal van telítve, pompás érzések előidézője, de mindezt nem kapja az olvasó

Könyven. Az „Iramok hátán” költője, mint minden igazi és nagy poeta elmélyedést kíván olvasójától, beletemet kezést, akár súlyos tartalmu, szent könyvekbe, de ezért aztán páratlan szépségeket nyult.

Formai szempontból nézve a könyvet: Wojtliczky versel szabad versek ugyan, de jobban megvizsgálva őket, mégsem lehet érte a kaptafára huzni azokat. Belső, gondolati kötöttségük minduntalan kiütözik a sorokból, amelyek tulajdonképpen nem is túlságosan kötetlenek, hiszen fő rimekkel csendülnek, ritmusosak, de mindeme tulajdonságok mindig és kizárólag a belső tartalomtól függenek egészen szorosan és azzal olvadnak illykép egybe szerencsés harmóniában. Ez az átmeneti állapot kötött és szabad vers között a formai kifejezőmódja az új iránynak, aminthogy a pszichorealizmus alighanem átmenet az itt még alig ismert surrealizmus és neorealizmus között. Esetleg továbbfejlesztés is, hisz ezt csak későbbi napok irodalomtörténetírője állapíthatja meg.

A nemes tartalomhoz mérten előkelő és művészi szép a könyv külseje is. Tóth István megkapó címlapja ékesíti a kötetet, finom papír, kellemes kiállítás: ... egyik legszebb könyv, amit az erdélyi nyomdaipar eddig produkált. (F. E.)

Papini: Előhalott. A Krisztus története. Papini világhírű munkája, emlékeztető feltűnést keltett egy-két éve a magyar olvasóközönség minden rétegében. Az Isten története után most itt fekszik előttünk magyar nyelven az Ember története is: az emberé, aki ezer és ezer lidércfény után loholva, ezer és ezer gáton felbukva, ezerszer elesve és ezerszer felemelkedve keresi az utat, az igazságot és az életet. Az Előhalott Papini saját élete és mégis mindnyájunk élete. Ez a könyv a hitetlenség csődjét festi meg megrázó szépséggel s így mintegy hoveztetője a valóság feletti szemléletig emelkedett lélek hitvallásának: a Krisztus történetének. Bizonyos, hogy hatásában sem fog e mögött maradni a magyar közönséget ismét maradandó lelki élménnyel gazdagítja. A mű Révay József kitűnő fordításában az Athenaeum kiadásában jelent meg. Diszes egész vászonkötésben is kapható.

Maupassant: Miss Harriet. Amit Boccaccio a reneszánsz elején teremtett, a formában és szellemében fölzsabadult európai novellát, azt ötszáz év múlva Maupassant alkalmazta, a modern ember létszéhez, életéhez és körülményeihez. De éppen a valóság nagy szeretete teszi őt egészen a miénk: mert hiszen Maupassant valósága egész más kell, hogy legyen, mint Boccaccióé. A Miss Harriet Maupassant egyik legszebb kötet s alakjai, kik a társadalom minden rétegéből merülnek föl, a legremekebben megformált Maupassant-alakok közül valók. Sorsuk emberi tragikomédiájuk, csupa tükröz az olvasó számára, csupa félelmetesen objektív tükröz, amilyent csak az emberi lélek legnagyobb ismerői tudnak és mernek elének tartani. Az új kötet, mely az Athenaeum teljes Maupassant-sorozatában jelent meg, igaz gyönyörűség minden olvasónak.

A fagykarsujtotta szőlők, gyümölcsösök és kertek kezeléséről ír a Növényvédelem és Kertészet májusi száma. Ismerteti a levéltetvek irtását, az őszibarack levélfodrosodását, a szőlő terméslugását, a rézkénporházi készítését, a kőszapocok, a spargabogarak, a hangyák és a rózsarozsda elleni

ERZSÉBET MOZGÓ

Ma, vasárnap d. u. 3, 4, 6, 8 és 9-kor utoljára

ZIGOTTO

1927-es legújabb és legkacagtatóbb Zigotto vigjátékok. MŰSORON KIVÜL ULPIA JOURNAL.

Holnap, hétfőn d. u. 6, 8 és 9 órakor

Dr. CALIGARI (Az alvajáró.)

Expresszionista filmszáger, ehez hasonló film még nem volt Romániában bemutatva.

Fősz.: Conrad Veidt, Lil Dagover és Werner Krausz
Jön! A férfiak vágyai. Szexuális Jön!
Szép idő esetén az esti előadás a karnelviségben.

védekezést. Megtanít a permetezés helyes elvégzésére, a gyümölcs, hizlalására, a gyümölcsfák öntözésére, az fűtőfűtésű fák trágyázására, a helyes konyha- és virágoskerti öntözésre, a rózsaszemzésére, az ősz- és kajszinbarack metszésére, a szamóca, cseresznye és meggy szedésére, a szőlő aktuális munkáira, a torma kezelésére, a paradicsom fáttyuzására, a szőlőkapálás idejére stb. A dusan illusztrált szaklapból a kiadóhivatal (Budapest, Rákóczi-ut 51. szám, IV. 5.) lapunkra való hivatkozással egy esetben díjtalanul küld mutatványszámot.

Exdiktátor a bírák előtt.

Julius elején vonják felelősségre a volt görög diktátort. — Pangalosz tábornokot a parlamenti rendkívüli bizottság valószínűleg örök időkre száműzni fogja Görögországból.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Pangalosz tábornok, volt görög diktátor bűnpörét Julius elején tárgyalja a kamara bizottsága. Pangalosz és társainak szabad védekezési jogát csak annyiban fogják korlátozni, hogy a vádlottak védőbeszédekben nem intézhetnek kirohanást a mai kormányzati rendszer ellen. Pangalosz bűnpörét negyven tagú pártközi bizottság fogja tárgyalni, amelyben valamennyi párt képviselve van és amely felelősségteljes törvényszékként fogja meghozni ítéletét. A volt diktátort csak a nemzetgyűlés feloszlatása után kifejtett tevékenységéért fogják felelősségre vonni, míg arra az időszakra, amikor a parlament felhatalmazása alapján gyakorolta a hatalmat, nem kell felelni tetteiért a parlamenti bizottság előtt. A lapok azt írják, hogy Pangaloszt valószínűleg örökre száműzik Görögországból.

Rádió-műsor.

Vasárnap, május 22. Wien—Grác. 20. Operettelőadás. — Pozsony. 18. Jazz-band hangverseny. — Zágráb. 20.30. Vidám zene. — Milano. 21. Hangverseny. — Boroszló. 17.45. Énekari hangverseny. — Prága. 20. Szimfonikus hangverseny. — London. 21.45. Hangverseny. — Leipzig. 20.15. Wagner-est. — Stuttgart. 20. Tarka est. — Frankfurt a. M. 20.30. Nemzetközi dalest. — Róma. 21.30. Olasz operaest. — Berlin. 20.30. Zenekari hangverseny. — München. 18. Szimfonikus hangverseny. — Budapest. 9.15. Hírek, szépségápolás. 10. Nagymise a belvárosi templomban. 12. Orgona hangverseny. 15.45. Gyermekeknek. 18. Szimfonikus zenekari hangverseny. 20.30. „A dolová nábob leánya” (Herczeg színműve.) 23. Tánczene.

Zigotto Ma, vasárnaptól: az URANIÁBAN

Zigottó

a varázsló kacagtató vigjáték.

Az előadások: 3, 5, 6, 8 és 9-kor

Edes leányka, gyönyörű kiállítású film, keddig az Apollóban. Minden előadás előtt

Bébi az 5 éves tornász csoportjával szenzációs mutatványokat produkál. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Vásároljon „RECORD”

divatruházban Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 15.
elismert, utólérhetetlen olcsó árakon

KÖZGAZDASÁG. Engedelmet néhány szóra!

Egy betevő szerény megjegyzései.

Bocsánatot kérek, hogy élek. Az elmúlt héten ellenem zúdított újságcikkek pergőtűzéből tudtam meg, hogy milyen senki vagyok. Megállapították, hogy „henye tőkémrel” kockázat nélkül, önző módon szeretek zsebre venni jogosulatlan hasznot. Rám sütötték, hogy a gazdasági élet megbémulásának én vagyok az oka. Lettem Harpagon, struccpolitikus, aki miatt a bankok elbocsátják majd tisztviselőiket és az én lelkelem szárad a sok munkanélküli család nyomora. Nohát végre megtudtam, ki vagyok. Kár, hogy ez előtt másképp beszéltek velem.

Emlékszem azokra az időkre (nem is olyan régen voltak), amikor ugyancsak újságcikkekben oktattak ki, hogy gyilkosa az a gazdasági életnek, aki tesaurálja a pénzt. A pénznek nem a ládáiában, nem a szalmazsákban, nem a Wertheim-kasszában van a helye, hanem a takarékpénztárakban, mert ott életre kel s egészséges vérkeringést teremt, abból virágzik ki az ország gazdasági föllendülése. És ott állt előttem példa gyanánt a francia polgár. Dolgozik, takarékoskodik, igyekszik tőkét gyűjteni, hogy ötvenéves korában legyen annyi megtakarított vagyonkaja, aminek kamataiból élete hátralevő részében megélhet. Azt gondoltam tehát, hogy a takarékoskodás polgári kötelesség. Azt hittem, hogy szerény takarékbetétemmel én is egyik előmozdítója vagyok az állam gazdasági fejlődésének.

Most aztán megtudtam, hogy nem így áll

a dolog. Rájöttem, hogy az én megtakarított pénzeszkömmel mindenki kereskedhetik, csak én nem. Szabad fizetést kötni vele a banknak, a kereskedőnek, a vállalkozónak, a pénzügyi nőknek, csak nekem nem szabad. Ha mások spekulálnak az én pénzemmel, akkor az közhasznú tevékenység. Ha én teszem, akkor „a nemzetgazdasági tételek megcsúfolása”.

Hogy az ember milyen soká élhet tévedések között, valóban nem is hittem volna! Megvallom, eddig az volt a rögeszmém, hogy az üzlet és altruizmus két különböző dolog. Most látom, hogy nem. Az én feladatomban, hogy megvonjam magamtól a garast, amivel mások üzleteket kötnek, de nekem önzetlennek kell maradni. Ez az oka tisztelt cikkíró urak, hogy nem értették meg egymást, mert a múlt vasárnap, amikor azt az önző pár sort közzétettem, még naiv és tájékozatlan voltam.

Hanem azért van a vitának egy pontja, ami nincs egészen tisztázva. Egyik illusztris cikkíró leszögezte a következőket:

— Lejünk árfolyama nem eshetik többé. Mindenki tudhatja, hogy a lej semmiesetre sem fog stabilizáltnál mai árfolyama alatt.

Akkor Zürichben 3.30-al jegyezték valutánkat.

Szerénységem minden alázatával kérdem: Hogyan lehet; hogy pénzüink kursusa azóta mégis mintegy husz ponttal esett?

Egyébként bocsánatot kérek, hogy élek.

Egy betevő.

Zürichben 3.13 a lej.

Helyi valutaárak. (Május hó 21.)
Kifizetések: Berlin 40.10, Amsterdam 67.60, Newyork 168.50, London 820.50, Páris 6.62, Milánó 9.57.50, Prága 5.05, Budapest 29.45, Zágráb 2.96.50, Bécs 23.77.50, Zürich 32.50. — Áru: Márka 39, dollár 168, angol font 810, francia frank 6.50, olasz lira 9.50, cseh korona 5, pengő 29.30, dinár 2.90, osztrák schilling 27.70, svájci frank 32. — Pénz: Márka 38, dollár 166, angol font 800, francia frank 6.20, olasz lira 9.20, cseh korona 4.85, pengő 29, dinár 2.85, osztrák schilling 23.20.

Zürichi tőzsdenyitás. (Május hó 21.)
Berlin 123.20, Amsterdam 208.05, Newyork 520, London 2524.50, Páris 20.35.50, Milánó 28.35, Prága 15.39.50, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.50, Bucuresti —, Varsó 58.10, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdézárjat. (Május hó 21.)
Berlin 123.20, Amsterdam 208.05, Newyork 519.93.75, London 2524.50, Páris 20.35.50, Milánó 28.45, Prága 15.40, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.13, Varsó 58.10, Bécs 73.15.

Bucurestiben a tőzsdén ünnepi szünet volt.

= Nem engedélyezték a bortermésnek a lakóhelyre való illetékmentes szállítását. A fogyasztási adó mindenkor lényeges megterhelést jelentett a bortermelőkre nézve. Különösen érezték azt a hegyaljai termelők, akiknek nagyrésze távolabbi helységeken, igen sokan Aradon laknak s így csak súlyos kiadási többletet jelentő, nagyobb összegű fogyasztási adó befizetése után tudták csak szőlőikből lakhelyükre beszállítani a termelt bormennyiséget. Ez a körülmény nemrégiben arra indította a hegyaljai bortermelőket, hogy akciót indítsanak az irányban, hogy a kormány a saját termésű boroknak a termelési helyről a lakhelyre való szállítását illetékmentesen engedélyezze. Az ügyben különben Boneu Vazul megyei prefektus intervenciát a kormánytól, azonban sikertelenül. Ma ugyanis leérkezett az aradi pénzügyigazgató-ságához a pénzügyminiszter rendelete, amely elutasítja a hegyaljai bortermelők kollektív kérését és utasította a pénzügyi hatóság adóbehaftó szerveit, hogy a fogyasztási adót továbbra is szedjék be a termelési helyről a lakhelyre szállított bor-

mennyiség után, amely bor a rendelet szerint — mint az a múltban is volt — csak azon esetben nem esne fogyasztási adózás alá, ha a szőlőtermő hely az illető bortermelő lakhelyének belterületére esne, vagyis ha az illető termelő az ugyanazon községben lévő szőlőbirtokáról lakásának pincéjébe szállítja le a termelt bormennyiséget, ami után csak annak eladásakor kell a fogyasztási adót megfizetni.

= Az osztrák vámok horribilis emelése. Bécsből jelentik: A kormány újból beteresztette a régi kormány által egyizben már előterjesztett vámtarifát, amely már elsőizben is nagy feltűnést keltett. Az új tarifatervezet szerint ugyanis a fixvámok akkorák, hogy a magyar és jugoszláv termények Ausztriába való importálása teljesen lehetlenné válik.

SPORT

O Az amszterdami olimpiász sorrendje. Az 1928-as amszterdami olimpiász olimpiai bizottsága a játékokat körülbelül a következő sorrendben állapította meg: hokky május 17—26., football május 22-től június 15-ig, nehéz atlétika június 28—29., könnyű atlétika július 29-től augusztus 4-ig, vívás július 29-től augusztus 11-ig, birkózás július 30-tól augusztus 5-ig, modern pentatlon július 31-től augusztus 4-ig, vitorlázás augusztus 2—9-ig, kerékpározás augusztus 3—5-ig, uszás augusztus 4—11-ig, boxolás augusztus 7—11-ig, lovaglás augusztus 9—12-ig, tornászás augusztus 8—10-ig.

O A Hellas kerületi tenniszversenye. A Hellas kerületi versenyeinek mai eredményei a következők: Férfi egyes: Dörner—Botis 6:1, 6:1. Dismacsek—Mike 6:3, 6:3. Székely—Sebesean 6:3, 6:1. Bánhidy—Leipnicker 6:1, 6:2. Fülöpp—Cioban 6:1, 6:2. Tancos—Krénmayer 6:1, 6:1. Török—Wechsler 6:0, 6:3. Dörner—Dismacsek 6:1, 6:0. Férfi egyes II. osztály: Török—Mike 6:3, 7:5. Kovács—Sebesean 6:3, 6:3. Leipnicker—Botis 6:4, 3:6, 6:3. Tancos—Pillát 6:0, 6:0. Dismacsek—Wechsler 7:5, 2:6, 6:2. Férfi egyes ifjúsági: Székely—Schwartz 6:1, 6:2. Női egyes: Fülöppné—Szántó M. 2:6, 6:4. Weininger Lonci—Czettelné 6:1, 4:6, 6:4. Weininger—

Obetkóné 1:6, 8:6, 6:4. Női egyes II. osztály: Molnár Erzsí—Aszlán Baba 6:3, 6:3. Molnár Erzsí—Bodnár Klári 6:1, 6:2. Női egyes ifjúsági: Aszlán Baba—Grosszmann Annus 6:1, 6:2. Férfi páros: Dörner, Fülöpp—Török, Sebesean 7:5, 6:1. Bohus, Bánhidy—Botis, László 6:1, 6:2. Bohus, Bánhidy—Török, Székely 6:3, 6:4, 7:9, 6:4. Elődöntő. Női páros: Fülöppné, Obetkóné—Szántó M., Horovitzné 6:4, 6:1. Vegyes páros: Dörner, Fülöppné—Molnár Erzsí, Szántó M. 6:3, 6:1.

Wells, William Clissold
világra az első standard-műve, Sándor F.-nél.

MOZI.

xx Nicolaus Collne kettős főszerepet játszik a „Páris csavargója” c. filmben ma a Marosparti mozgószínházban.

xx „Gigolo” a tánckirály hétfőtől a Marosparti mozgószínházban. Eredeti tánckoreográfiával, a főszerepben Rod la Roque.

xx Gyermekek tornászcsapat az aradi Apollóban. Érdekes attrakciója lesz az aradi Apolló színháznak. Bébi, az 5 éves világhírű gyermektornászakrobata, aki Európa nagy városaiban — eddig Berlinben, Bécsben, Budapesten, legutóbb pedig Bucarestben — óriási sikerrel vendégszerepelt, kis tornász-csapatával fellép Aradon is. Bébi és társai csodálatosan érdekes és merész mutatványokkal érik bálulatba a nézőt, különösen Bébi hajmeresztő halálugrása vált ki általános csodálkozást. A kis csoport vasárnap, hétfőn és kedden játszik minden előadás keretében az aradi Apollóban. Az előadások vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn és kedden 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Édes lányka”, a leghangulatosabb témájú operettet dolgozták át pazar kiállításal filmre és a mai naptól kezdve vetíti az aradi Apolló mozgószínház. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Zigotto, a varázsló” a címe annak a szenzációs vígjátéknak, melyet a mai naptól kezdve vetít az aradi Apolló mozgószínház. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ha a világ legújabb eseményeit látni akarja, nézze meg az aradi Apolló mozgószínház műsorát: az Édes lánykát, mert azt megelőzően a legújabb filmzurnál kerül vetítésre.

„KAVIAR A LEGJOBB HETILAP!”

Szerkesztői üzenetek

Orchidea. Verselési készsége, — technikai dolgok értünk alatta — volna épen, de ez még nem minden. A témát különben is igen általánosságban érintette és közhelyek is szép számmal vannak a „zöngemény”-ben, ahogy ön nevezi. Ettől eltekintve azonban, mi a legkritikább esetben szoktunk verset közzélni, ugy, hogy az ön költeményének közlésére nem igen fog sor kerülni. Ez persze a világról sem jelenti azt, hogy a „Dal a vágy”-ról papirkosárba való, vagy hogy egyéb versei — mert ugye van több is? — amelyek jobbak, mint ez, nem bírnák el a nyomdafestéket. — Tanácsotlan kis lány. Eltalálta. Nem mind arany, ami fénylik. Hogy azonban erre az esetre vonatkozik-e ez a mondat: nem tudjuk. Ne aggódjék. Ha tényleg olyan „ideális” szeretet volt önök között, amely „kimondhatatlan” mert kissé érthetetlen, akkor ne csodálkozzék, ha a fut hetekig nem ír. Ott ugyanis, ahol tanulmányait folytatja, főlős számmal akadnak olyan hölgyek, akik ugyan sokkal kisebb idealizmussal szokták az ilyenféle flukaf szeretni, mint ahogy azt magácska teszi, de viszont biztos, hogy sokkal több eredményeket érnek el, mint az idealizmus hősnői. Próbálja meg reálisabb szemmel és ne annyira naívnul nézni ezt a mai nagyon is anyagi világot, akkor nem érik ilyen csalódások. Egyébként fogadja az urat, ha visszajön hidegen és fölényvel és úgy félvállról megkérdezheti, hogy hol maradtak levelek. Nem mintha érdekelné... Csak ugyi...

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Május 23-án, délután fél 4, 6, negyed 10 órakor, május 23-án, hétfőn este 10 órakor az Aradul-noul „Venus” mozgóban **Harry Piel legizgalmasabb filmje, 6 nap az apacsoz között.** A t. község kényelmére vasárnapról kezdve esti előadásainkat az újonnan felszerelt kert helyiségben tartjuk meg, hetenként két kiválóított előadással. (Kedvesítőn idő esetén a téli helyiségben.)

SZAKKÉPZETT
 perfekt magyarul és románul beszélő, nő kereskedő, 30.000 lej óvadékkal lehetőleg azonnali belépésre árukihordói, pénzbeszedői, úgymint szóadvizsgálóhoz, számvizsgálóhoz, kenyérszámológóhoz, esetleg raktárnoki vagy ehhez hasonló állást keres. Szíves megkereséseket „Kereskedő” jelzés alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 2762

Arad-Hegyalján

Villamos-megálló közvetlen közelében

nyaraló
 egy hold szőlővel, előnyös áron **eladó.**

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában.

Peltunó alkalmi házneladás.

Belvárosban nagyon szép kettős ház parkettás, fürdőszobás lakásokkal, vízlethelettségekkel, 170 ezer lej évi jövedelemmel, egymillió 550.000 lejért ELADÓ.

Megbízott: Haasz-iroda Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz. 16628

Egy modern előfa ariszoba
 berendezés, mely áll: könyvszekrény, íróasztal, fotel és kerek asztal, helyszűke miatt olcsón eladó. Bővebbet **Mihálymátyi Lajos** Piata Avram Iancu No. 4.

Előnyös internátusok és nevelőintézetek fiúk és lányok részére.

FRANCIAORSZÁG: Saint-Rafael, a francia Rivierán, az örök tavasz országának mesés helyén, közvetlen a tengerparton (Nizza mellett)

SVÁJC: Lausanne és Montreux, a világhírű nevelővárosokban, a genfi tó partján, 900 m. magasságban. (Lausanne világhírű egyeteme) Intenzív sportélet, klimatikus gyógyhelyek.

AUSZTRIA: Wien, az osztrák főváros gyönyörű villatelepén, a középponttól 15 percre villanyóssal

MAGYARORSZÁG: Budapest és Hűvösvölgy előnyös internátusok, fiú és leányvotthonok.

Mindenkinek intését felvessz egyetemi, közép és polg. iskolai, iparművészeti, zenésiskolai, leánykollégiumi, leánylyceumi, továbbképző, varrni tanuló stb. bennlakókat. Összes sportok, tanulmányi kirándulások. Belső orvosi, szigorú felügyelet. Napi ötszöri kitűnő étkezés. Széles sporttelepek. **ELLÁTÁSI DÍJ** (bennfoglalattal a tandíj is) **KÜLFÖLDÖN 120 P., BUDAPESTEN 100 P.** **HAVONTA.** Más külön díj nincs. Külföldre mérsékelt tanulmánydíjak. A látogató szülők részére ugyane díjak mellett az intézetek depondanceokban kitűnő pénzügyi köztisztviselőknél, szegényországnak, egyetemi hallgatóknak kedvezményeket. Zsidó tanulóknak rituális ellátás. A fiúinternátusok díja 10%-kal kevesebb.

NYARALTATÁSI CSOPORTOK

LAUSANNE-ban (Svájc) a vakációban Baltonazemeson és a Hűvösvölgyben havi díj 140 P. 2311

Felvilágosítás, prospektus (válaszboríték): Pestolozzi Internátus Iroda, Budapest VII. Akácfa-u. 43., V. 32 (Lift.)

II ALKALMI VÉTEL II

Üzemben lévő közszükségleti tárgyakat gyártó, jól menő **IPARÜZEM** olcsó áron vevőkörrel, kedvező fizetési feltétellel más ellátottság miatt **előnyös áron eladó.** Reflektánsok küldjék címeiket „Iparüzem” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 2727

Kötött- és szövöttáru-gyár
 kisebb terjedelmű (30 különleges és síkfelületű gép — Spezial- und Flachmaschinen), a város központjában, modernül berendezve, üzemben, legjobb vevőkörrel, jutányos árban eladó. Megkeresések „Erste Barkhafer 150/8” jellegre Österr. Anzeiger-Gesellschaft A. G., Wien, I., Brandstätte 8. Intézendők. 2735

Figyelem!!

A volt Szabadság-tér közelében jó karban levő magánháza, elfoglalható 3 szobás lakással

205.000 lejért eladom

Értekezni lehet kizárólagos megbízottal: HAASZ Irodával Arad, Strada Eminescu 12

TELEFON: 111. Uj és használt TELEFON: 111.

IRÓGÉPEK

prima amerikai márkák: „Underwood”, „Royal”, „Remington” stb. olcsók és jók **eladása**
 kedvező részletfizetésre is.

Javitása, karbantartása és ujjaalakítása
 románia legnagyobb és legmodernebbül berendezett javítóműhelye!

Kölesznzése havi díj ellenében!

SZEGFÜ-nél ARAD, a főpostával szemben Str. Braşianu II.

Felszámolás miatti végkiárúsítás
 folytán a raktáron levő férfi-, női- és gyermekcipők feltűnően olcsó árért vehetők **OLARIU & COMP** elpőbizletében Bul. Regele Ferdinand 47. (Boros E.-tér). A saroküzlet berendezéssel együtt átvehető.

Ha Budapesten lesz dolga,
 ne mulassza el „**Solymosi Képszalont**” (IV., Kossuth Lajos-megtekinteni a „ucca 8 sz., II. 4.) ahol a legismertebb **festőművészek** eredeti alkotásai, világhírű grafikusok rézkarcai és kiváló magyar szobrászok bronzöntvényei a legnagyobb választékban találhatók és a legelőnyösebben vásárolhatók.

FRIEDMANN szerencséseje kolosszális!
Huszmillió lejt

= S 750.000 — nyerhet esetleg egytellen sorsjeggyel. Nyeremények 500.000 silling, 250.000 silling, 100.000 silling stb. készpénzben, minden levonás nélkül.

A világ legelőnyösebb sorsjátéka!
 100.000 sorsjegy — 50.000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyert! Húzás (II. osztály) 1927. június 21. és 23-án.

Sorsjegyárak: 1/8 1/4 1/2 3/4

ostályonként: S 4.— S 8.— S 16.— S 32.—
 Lei 110 Lei 220 Lei 440 Lei 880

Rendelje meg azonnal!
 Rendelése kézhezvétele után elküldjük az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktervezettel együtt. Fizetendő a sorsjegyátvétele után. Rendelések zárt borítékban a következő címre intézendők:

LUDWIG FRIEDMANN Wen, I., Salzries 12-2.
 Az V. osztály főnyereményét: 100.000 sillinget (2 1/2 millió lejt) az általam eladott 54.524 száma sorsjegy nyerte.

HUNGARIA
Nagyszálloda
 BUDAPEST,
 a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
 Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

ARADI KÖZLÖNY részletei hirdetések feladhatók:

- ARAD: Rudolf Mosse hird. iroda Bulev. Reg. Maria 10. Kerpel Izsó könyvkereskedés Bulev. Reg. Maria 12. Pichler Sándor papírkereskedés Bohus palota. Löbl hírlapiroda Str. Románulul. „Mures” hird. iroda Str. Unirel. Haasz Albert Str. Eminescu. „Uranul” hird. iroda Str. I. C. Braşianu 13.
- BUCURESTI: „D. Adania” hird. iroda. „Lloyd Express” hird. iroda Str. Gen. Berthelot 25. Rudolf Mosse Calea Victoriei 31. C. Schvilder st S. Berger Str. Eug. Carada 9. Et. I. „Mercur” Agencé de Publicite Bulev. Serandar 12.
- BUDAPEST: Blockner J. IV. Semmelweis-u. 4. Bokor, Beukó IV. Váci-u. 25. Klein Simon VIII. Rökk Szilárd-u. 8. Magyar Hirdető Iroda IV. Városház-u. 10. Mosse Rudolf IV. Váci-u. 18. Kunstödter hird. iroda VII. Kertész-u. 37. Schwartz József VI. Andrassy-ut 7. Tenzer Gyula IV. Szervita-tér 5.
- BERLIN: „Alte” Haasenstaedt & Vogler A.-G. N. W. 6. Am Cirkus 9. I. H. A. Industrie und Handels Expedition G. M. B. H. W. 9. Potsdamer-str. 13. Rudolf Mosse S. W. 19. Jerusalemstr. 46-49.
- BRASOV (BRASSÓ): Elekos hird. iroda Str. Portii 32. Mosse Rudolf r. t. „Saxonia” hird. iroda Str. Priez Carol II.
- DICŌSANMARTIN (DICŌSZENT-MARTON): Erzsébet könyvnyomda részv.-társ.
- ALBA-IULIA (GYULAFEHÉRVAR): Welsz Ernő könyvkereskedése.
- CHISINEU (KISJENŐ): Kaskama Manó és társa.
- CLUJ (KÖLÖZSVAR): Hermes hird. iroda Str. Radu 4. „Lloyd Express” hird. iroda Strada Radu 9. Et. I. Mosse Rudolf hird. iroda Str. Reg. Maria 37.
- LUGOJ (LUGOS): Schatteles újszíróság.
- ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD): Hegedűs hírlapiroda. Mosse Rudolf hird. iroda Str. I. Vulcan 1. Központi hírlapiroda Str. Reg. Ferdinand 1.
- SIBIU (NAGYSZEBEN): „Hermes” hird. iroda.
- PÁRIS: Exl. Publicite 9. Rue Denis Poisson.
- PETROSENI (PETROZSÉNY): „Radio” hírlapiroda.
- PRÁGA: „Forum” Annoncen Expedition I. Mikulasská 28.
- SATUMARE (SZATMÁR): „Szamos” hird. iroda.
- ODORHEU (SZÉKELYUDVARHELY): Könyvnyomda részv.-társ.
- TRIEST: Publicita G. Cehovin Viale XX. Settembre 65. I.
- TIMISOARA (TEMESVÁR): A. B. C. hírlapiroda. „Bánát” hírlapiroda Piata Libertatii 3. Fehér Olga hird. iroda Strada Miron Costin 5. Löbl könyvkereskedés Strada Alba Iulia. Mosse Rudolf hird. iroda Strada Mercv 2. „Timis” hird. iroda Str. V. Alexandri 10. „Papirus” hird. iroda Str. Eug. Savoya 18. Lloyd Express hird. iroda Bókja Bulev. Reg. Ferdinand 7.
- WIEN: M. Duckes Nachfolg. I. Wollzeile 16. J. Danneberg I. Singerstrasse 1. Haasenstaedt & Vogler I. Schuberstrasse 11. E. László I. Wollzeile 14. Österreichische Anzeiger-Gesellschaft I. Brandstätte 8. J. Rafael Annoncen Expedition I. Graben 28.

Nagy pünkösdi vásár! Nyersselyem, vászon, grenadin ruhákban és blousokban. Mélyen leszállított árak!

!! Szolid árak !! Győződjön meg saját érdekében, mielőtt az üzletét bezárja, utólagos versenyképességéről. Kérem a címre figyelni!

Mindenféle ügyet és olcsón elintéztet legmegbízhatóbb Buourestiben Sandor Ferenc vizumvállalata Arad, Bul. Regina Maria No. 10. Telefon 5-11.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számoljuk. Minden sor hirdetésre a közlőnap 4 lej, az első nap 8 lej, az első hét nap 12 lej, az első hónap 40 lej, az első év 120 lej.

LEVELEZÉS.

Sajtőkészítők figyelmébe! A legkiválóbb sajt a schweizeri tejsajt készítésével. Hatásos nem romlandó készítmény. Egger & Co. R.-T. vegyészeti gyár Oluj. 6866

ALKALMAZÁS.

NÉMET kisasszony, ki a háztartásban segédkezne, 5 éves fiúcskához felvétetik. Értekezni Str. Desseanu (Révay-uca) 11. 2745

ÜGYES szobaleány felvétetik Strada Románului (Zrinyi-uca) 8. 2734

VARRÓLÁNYOK Radó Gyula cégnél felvétetnek. 2738

JÓLFŐZŐ mindenek szakácsnő felvétetik vidékre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2736

ÖNÁLLÓAN, jólfőző mindenek azonnalra vagy elsejére felvétetik. Vulpe Str. Closca (Szent László-u.) 15. 2677

KERESTETIK házmesternek gyermektelen házaspár előkelő magánhához, román nyelv tudása kötelező. Információt ad Wieser Márton fakereskedő Cetatea Veche (Óvár-tér) 1-4. 2692

KERESTETIK Önagyméltósága gróf Hunyady Károly uradalmában Savarsin, Jud. Arad június elsejére egy elsőrendű nőtlen parádés kocsis, ki az a háztartásban mint loápolásban tökéletesen jár és ilyen minőségben már alkalmazva volt. Bizonyítványok alulírt címre beküldendők. Haubert Nándor inspektor, Savarsin. 2695

ÜGYES házmesterpár keresetnek, az asszony főzést vállaljon. Str. Consistoriului 29. 2744

HARMONIKÁST keresek este 7-től 10 óráig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2752

ÜGYES, szolid kiszolgáló leány Bodega részére felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2753

JÓLFŐZŐ mindenek felvétetik. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 10. I. emelet. 2743

MAGÁNOS URNÓ felvesz jólfőző mindenest. Bul. Carol (Erzsébet-körút) 67. II. 6. 2766

SUCHE zu meinem sechsjährigen Tochterchen ein deutsches Fräulein. Adolf Reiner, Bankdirektor, Pecica bei Arad. 2750

ÁLLÁSNEKÜLIEK, nyugdíjasok, könyvgyűjtesekre jelentkezzenek Institorisvá. Mihály-uca 8. 2764

KÖZÉPKORU JÓLFŐZŐ mindenek éves bizonyítványokkal felvétetik Str. Greceanu 14. (Perényi-u.) 2726

JÓLFŐZŐ mindenek azonnal felvétetik. Str. Luther 3., I. em., ajtó 11. 2763

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU udvari szoba kiadó. Str. Gheorghe Popa (Ferdinánd-uca) 8. ajtó 12. sz. 2678

TISZTA, kényelmes szoba, 2 fiatalember vagy házaspár részére, fürdőszoba használatra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2739

HÁROMSZOBÁS, fürdőszobás, modern belvárosi lakást keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2737

BUTOROZOTT uccal szoba kiadó. Cím Str. Episc. Radu (Magyar-u.) 3. 2755

EGY egyszobás uccal lakás előszobával kiadó. Str. Cornel Popescu (Edelspacher-uca) 28. 2761

VÉTEL ÉS ELADÁS.

JÓKARBAN levő kényelmes vadászokcsi eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2701

BÖRÖNDÖK, szalon, gyermekkosci, szőnyegek, virágállvány, hegedű, lant, cselló, harmonika, gramofon, háló, ebédlő, szalon, konyha berendezések, antik szekrények, tükrök, fotelok, diványpárnák, íróasztalok, háromajtós szekrények, ebédlő diványok, antik komód, porcellánok, dísztárgyak, villanylámpák, paplanok, íróasztal garnitúrák, férfi ruhák, antik kis vitrin, órák, Singer férfi varrógép, stb. Igen olcsón eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. sz. (Bathhány-u.) I. em. jobb. 1000

HASZNÁLT vasuti és pósta ládák olcsón beszerezhetők dr. Földes gyógyszerésztárban. 2702

NÉGY drb. mangolica tenyészkán, 11 hónapos eladó. Wingel József, Galsa. 2721

MODERN ebédlőberendezés, perzsa szőnyegek eladók. Értekezni délután 2-4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2748

JÓKARBAN levő jég szekrény eladó. Str. Barbu Delevrancea (Lahner-u.) 6. 2742

MAGÁNJARÓ cséplőgarnitúra 6 HP. Máv. kevés pénzzel átvehető. Cím Arad, Str. Oktuz (Illés-u.) 32. 2757

ELADÓ cséplőgarnitúra, Hoffner és Schirancz fogas rendszer, alakított magánjáró. Arad, Tauru pesti dűlő 1. sz. Kelemen Mihály. 2765

BIZOMÁNYBA KERESK dísztárgyakat, bördöndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közzétséget, cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butordarabokat stb. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Bathhány-uca) I. em. jobb. 1000

Költözők figyelmébe! Lakásának villamos villágítását és házi telefon szerelését legelőcsöbben rendbe hozza jótállással: Varga és Rosenfeld villamossági vállalat Arad, Bul. Reg. Maria 12. Állandó nagy csillár raktár! - Telefon 808. szám.

RÖVID keresztűros zongora eladó vagy bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2729

ELADÓ SINGER-VARRÓGÉP, alig használt, igen olcsó áron. Str. Dorobantilor (Urbán Iván-uca) 26. Neumann-utlet. 400

SERTESKANOK, legelsőrendű fajmangolica Mezőhegyesről importált, többszörösen kiltintetett, köztenyésztésre ajánl. Hámory gazdaság Str. Eminescu 5. szám. 2756

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

TÉGLA

közismert legjobb minőségű, cserép

258. sz. duplafalozás kedvező fizetési feltételek mellett, tegyintákosabb árban kapható Pollak Sándor gőztéglagyárában ARADON.

Eros 6 HP. 10 légkörös Hofherr-ourier magánjáró, egy 8 HP. Hofherr magánjáró készlet, 6-os MAV. magánjáró fogaskerékű gőzgép több évi részletre eladó: Friedrich Testvérek gépgyárában Timisoara.

KONYHA

konyha, fürdőszobás lakást komplett kevés készpénzzel olcsón, több éves garancia mellett, részletfizetésre is berendez az 2427

„ARTA“ Butoripar

Aradon, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20-22.

OKTATÁS.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabásati tanfolyam, az esti órákban is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

ÜZLETEK.

TÁRSAT KERESK, ki nagyobb tőkével rendelkezik, meglévő üzlet fejlesztéséhez. Érdeklődők ajánlatát „Biztos befektetés” jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérem. 5454

ÜZLETHELYISÉG, MŰHELY június elsejétől kiadó. Ferenc-tér 13. sarokház. Értekezni ott dr. Müller ügyvédnél. 2671

INGATLAN.

BELVÁROSBAN magánház eladó. Bővebbet Str. Episcopu Radu (Magyar-uca) 27. 2683

ELADÓ magánház, kettőszoba, konyha és gyümölcsös kerttel Strada Numa Pompiliu (Kasza-u.) 73. 2751

Házhelyek

1000 leles havl. részletfizetés mellett, mélyen leszállított áron eladók, helyben téglaföld és homok. Érdeklődni minden nap a helyszínen Kádas-telep, Boronauca folytatása és a lakások Str. Gheorghe Ionescu (gróf Károlyi-uca) 11. sz. Kádasnál. 2320

ELLÁTÁS.

KOSZTOT ADOK újra, most június hó 1-től kezdve, Str. Consistoriului (Bathhány-uca) 20. szám alatt, Molnár Lajosnál. 2725

Radio-buffe

Ortutay-palota. Elsőrangú hideg ételek és italok, frissen csapolt sör naponta, figyelmes kiszolgálás mellett kapható. 2598

Ha új házat épített és elakarja az alsó nedvesség ellen szigetelni, vagy: ha nedves lakásait, pincéjét szárazzá akarja vakoltatni, használjon: 2746

GÁBOR-féle

nedvesség elszigetelőt. Kérjen ajánlatot. - Minden város területére egy edárusítót keresek. Gábor András építész Arad, Str. Muciu Savola No. 18

7 folyóméter nyitott állvány

eladó. 2663 Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Muzsaj József

Arad, színházzal szemben. Tavaszi árjegyzéke: Tavaszi divat öltöny Lej 1600- Tiszta gajpú öltöny „ 2450- Covercoat divat öltöny „ 3150- Felöltő tavaszi „ 1950- Divat ulster „ 2500- Covercoat ulster vagy raglán „ 3500- Frogoli kabát „ 2200- Gummi kabát „ 860- Iskola öltöny előírás szerint „ 1740 tól Divat szabóság! Nagy pösztő raktár!

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben KÜNSTLER VIZUMIRODA Arad, Bul. Regina Maria 22. - Dácia szállóval szemben. - Telefon 86.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadóhivatalon: Aradi nyomdavidálat.